Iceland Liechtenstein Norway

Civil Society Fund

OTVORENÁ VÝZVA PRE ORGANIZÁCIE OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI NA SLOVENSKU

VÝZVA Č. 2 NA PROJEKTOVÉ GRANTY

FINANČNÁ ALOKÁCIA NA VÝZVU: EUR 3 380 000

TERMÍN PODANIA ŽIADOSTÍ: 31.05.2026 23:59 SEČ

EEA Civil Society Fund je súčasťou príspevku Islandu, Lichtenštajnska a Nórska pre 15 členských štátov EÚ v rámci grantov z Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a Nórska, vrátane Slovenska. Cieľom grantov z EHP a Nórska je znížiť sociálne a ekonomické rozdiely v Európskom hospodárskom priestore (EHP) a posilniť bilaterálne vzťahy medzi darcovskými a prijímateľskými štátmi.

Cieľom EEA Civil Society Fund je **podporovať životaschopnú a odolnú občiansku spoločnosť, ktorá chráni a presadzuje demokraciu, právny štát a ľudské práva**. EEA Civil Society Fund na Slovensku má celkovú alokáciu vo výške 9,7 milióna EUR. Na Slovensku EEA Civil Society Fund spravuje v mene darcovských štátov konzorcium Nadácie Ekopolis, Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskej nadácie.

Táto výzva je určená pre organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa zameriavajú na posilňovanie demokracie, právneho štátu a občianskej angažovanosti; dôveryhodnosť informácií a mediálnu gramotnosť; ľudské práva a sociálne začlenenie, vrátane inklúzie Rómov, rodovej rovnosti a práv LGBTIQ+ osôb; opatrenia v oblasti klímy, ochranu životného prostredia a spravodlivú zelenú transformáciu; ako aj podporu migrantov a utečencov z Ukrajiny a ich hostiteľských komunít a ďalšie tematické oblasti v súlade s cieľmi tejto výzvy.

Celková alokácia prostriedkov na túto výzvu je **3 380 000 EUR**.

SÚHRNNÉ INFORMÁCIE O VÝZVE	
Názov výzvy	Výzva č. 2 na projektové granty
Zameranie výzvy	Viď. časť 2.1 tejto výzvy
Výsledky	1. Posilnené demokratické hodnoty a právny štát 2. Posilnené ľudské práva 3. Posilnené organizácie občianskej spoločnosti podporujúce demokraciu, právny štát a ľudské práva
Výstupy	1.1 Zvýšená účasť organizácií občianskej spoločnosti na demokratických procesoch 1.2 Zvýšená občianska angažovanosť 1.2 Zvýšená občianska angažovanosť – osobitné zameranie: Riešenie výziev vyplývajúcich z vojny Ruska proti Ukrajine 1.3 Zvýšená dôveryhodnosť informácií a mediálna gramotnosť 2.1 Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti 2.1 Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti – osobitné zameranie: Inklúzia a posilnenie postavenia Rómov 2.2 Podporovaná rodová rovnosť, vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRHR), a práva LGBTIQ+ osôb 2.3 Podporované opatrenia v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a spravodlivej zelenej transformácie 3.2 Podporované priaznivé prostredie pre fungovanie občianskej spoločnosti
Vhodné projektové aktivity	Odporúčané aktivity nájdete pri jednotlivých výstupoch (viď. časť 2 tejto výzvy)
Oprávnení žiadatelia	Viď. časť 3.1 tejto výzvy
Trvanie projektu	12 až 24 mesiacov

Výška projektového grantu	50 000 – 70 000 EUR (do 80 000 EUR v prípade partnerstva s projektovým partnerom z donorských štátov)
Spolufinancovanie	Spolufinancovanie sa nevyžaduje
Partnerstvá	Žiadosti môžu byť podané aj v partnerstve. Partnerstvá so subjektmi z donorských štátov (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko) sú vítané.
Jazyk výzvy	slovenský, anglický
Termín na doručenie otázok	Najneskôr 5 pracovných dní pred termínom podania žiadosti.
Termín na odoslanie žiadosti	31.05.2026 23:59 (SEČ)

OBSAH

1. INFORMÁCIE O EEA CIVIL SOCIETY FUND NA SLOVENSKU 5
2. OBSAHOVÉ ZAMERANIE VÝZVY 6
2.1 Zámer tejto výzvy 6
2.2 Očakávané výsledky 7
2.3 TÉMA 1: Posilnené demokratické hodnoty a právny štát 9
Výstup 1.2: Zvýšená občianska angažovanosť 11
Osobitné zameranie v rámci oblasti podpory 1.2: Riešenie výziev vyplývajúcich z vojny Ruska proti Ukrajine 13
2.4 TÉMA 2: Posilnené ľudské práva 17
Výstup 2.1: Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti – osobitné zameranie: Inklúzia a posilnenie postavenia Rómov 18
Výstup 2.2: Podporovaná rodová rovnosť vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRHR) a ochrana práv LGBTIQ+ osôb 21
Výstup 2.3: Podporované opatrenia v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a spravodlivej zelenej transformácie 24
2.5 TÉMA 3: Posilnené organizácie občianskej spoločnosti podporujúce demokraciu, právny štát a ľudské práva 26
Výstup 3.2: Podporované priaznivé prostredie pre fungovanie občianskej spoločnosti 26
3. OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA A PARTNERI 28
4. PODMIENKY PROJEKTU 30
4.1 Spolufinancovanie 31
4.2 Oprávnené výdavky 31
4.3 Vyplácanie grantu 31
4.4 Ďalšie podmienky 31
5. ADMINISTRATÍVNE KRITÉRIÁ, KRITÉRIÁ OPRÁVNENOSTI A KRITÉRIÁ VÝBERU 32
5.1 Administratívne kritériá a kritériá oprávnenosti 32
5.1.1 Odvolania 32
5.2 Výberový proces a kritériá hodnotenia 32
5.2.1 Hodnotiaca škála 33
5.2.2 Orientačný časový harmonogram výberu projektov 34
6. POVINNÉ PRÍLOHY 34
7. PODÁVANIE ŽIADOSTI 35
8. KONTAKT 37
PRÍLOHA 1: KONTROLNÝ ZOZNAM PRE ŽIADATEĽOV 37
PRÍLOHA 2: RELEVANTNÉ PRÍRUČKY 38
PRÍLOHA 3: KRITÉRIÁ HODNOTENIA (detail) 38

1. INFORMÁCIE O EEA CIVIL SOCIETY FUND NA SLOVENSKU

Podpora občianskej spoločnosti je kľúčovou prioritou Grantov EHP a Nórskych grantov financovaných **Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom**. Celkovým cieľom Finančných mechanizmov EHP a Nórska 2021 – 2028 je prispieť k znižovaniu **sociálnych a ekonomických rozdielov** v Európskom hospodárskom priestore (EHP) a k posilňovaniu **bilaterálnych vzťahov** medzi donorskými štátmi a 15 členskými štátmi EÚ vrátane Slovenska.

Finančné mechanizmy EHP a Nórska 2021 – 2028 sú založené na **spoločných hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobode, demokracii, rovnosti, právnom štáte a rešpektovaní ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám**. Všetky organizácie a aktivity podporené v rámci Finančných mechanizmov EHP a Nórska 2021 – 2028 musia byť v súlade s týmito hodnotami a princípmi a zdržať sa podpory činností, ktoré by im odporovali. Ich realizácia musí rešpektovať základné práva a povinnosti zakotvené v príslušných nástrojoch a štandardoch.

Na podporu občianskej spoločnosti prostredníctvom EEA Civil Society Fund je vyčlenených 10 % celkového rozpočtu Finančných mechanizmov EHP a Nórska 2021 – 2028. Alokácia pre EEA Civil Society Fund na Slovensku predstavuje **9,7 milióna EUR.**

Na základe otvoreného výberového konania pre Slovensko vybral sekretariát donorských štátov – Úrad pre finančné mechanizmy (Financial Mechanism Office – FMO) – **konzorcium troch správcov fondu: Nadáciu Ekopolis, Nadáciu otvorenej spoločnosti Bratislava (OSF) a Karpatskú nadáciu (KN)**. Každý člen konzorcia zodpovedá za konkrétne výstupy definované v rámci jednotlivých výsledkov programu. Nadácia Ekopolis pôsobí ako vedúci partner konzorcia a je zmluvnou stranou voči donorom, zodpovednou za celkové riadenie programu.

Cieľom EEA Civil Society Fund je **prispieť k životaschopnej a odolnej občianskej spoločnosti**, ktorá chráni a podporuje demokraciu, právny štát a ľudské práva.

EEA Civil Society Fund na Slovensku zahŕňa **sedem výziev**, ktoré prispejú k týmto výsledkom:

- **Téma 1:** Posilnené demokratické hodnoty a právny štát
- **Téma 2:** Posilnené ľudské práva
- **Téma 3:** Posilnené organizácie občianskej spoločnosti podporujúce demokraciu, právny štát a ľudské práva
- **Bilaterálny výsledok:** Posilnená bilaterálna spolupráca v sektore občianskej spoločnosti
- **Regionálny výsledok:** Posilnená regionálna spolupráca v sektore občianskej spoločnosti

V rámci kľúčových oblastí sa EEA Civil Society Fund zameriava na podporu **demokratických hodnôt, účasti občianskej spoločnosti** na rozhodovacích procesoch, **občianskej angažovanosti, integrity informácií a mediálnej gramotnosti, ochrany ľudských práv, boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti.** Program kladie osobitný dôraz na **rodovú rovnosť**, vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, **podporu práv LGBTIQ+[1] osôb**, ako aj na opatrenia v oblasti **klímy, ochrany životného prostredia** a **spravodlivej zelenej transformácie**.

[1] LGBTQI+ je súhrnné označenie pre osoby s menšinovou sexuálnou orientáciou alebo rodovou identitou, konkrétne pre lesby, gejov, bisexuálne, transrodové, queer alebo svoju identitu hľadajúce osoby a intersex osoby; znak „+“ zahŕňa ďalšie sexuálne orientácie a rodové identity, ktoré nie sú v skratke explicitne uvedené.

Súčasťou podpory programu je aj reakcia na naliehavé spoločenské výzvy, najmä riešenie **výziev vyplývajúcich z vojny Ruska proti Ukrajine**, boj proti **rodovo podmienenému násiliu** a posilňovanie **marginalizovaných skupín**, najmä Rómov.

Bilaterálny výsledok posilnenej bilaterálnej spolupráce sa týka spolupráce medzi organizáciami občianskej spoločnosti na Slovensku a **v troch donorských štátoch – Islande, Lichtenštajnsku a Nórsku**.

EEA Civil Society Fund na Slovensku poskytuje podporu organizáciám občianskej spoločnosti **na celom území Slovenska**. Žiadosti organizácií so sídlom v menej rozvinutých regiónoch a žiadosti vedené zástupcami cieľových skupín v zraniteľnej[2] alebo marginalizovanej[3] situácii sú **vítané**. Správca fondu poskytne týmto organizáciám občianskej spoločnosti podporu počas fázy predkladania žiadosti a uzatvárania zmluvy s cieľom spresniť projektové ciele, plánované výsledky, riziká a postupy financovania.

Organizácie občianskej spoločnosti berú na vedomie, že podpora sociálnych služieb je oprávnená len vtedy, ak tieto služby posilňujú advokačné aktivity, účasť komunity a/alebo občiansku angažovanosť.

Prehľad všetkých otvorených výziev, ako aj ďalších aktivít podporovaných programom, je dostupný na webovej stránke: https://eeagrants.org/sk/civil-society-fund-slovakia

2. OBSAHOVÉ ZAMERANIE VÝZVY

2.1 Zámer tejto výzvy

Táto výzva podporuje projekty reagujúce na viaceré kľúčové spoločenské výzvy v oblastiach, ktoré sú prioritami programu EEA Civil Society Fund Slovakia, konkrétne:

- Reagovať na oslabovanie princípov právneho štátu, rastúcu polarizáciu spoločnosti a pokles dôvery v demokratické inštitúcie a nezávislé médiá, vrátane **vytvárania priestoru na posilnenie úlohy organizácií občianskej spoločnosti** pri ochrane verejného záujmu, kontrole výkonu moci a presadzovaní demokratických hodnôt; rozvoj advokačných a watchdogových aktivít, zapájania sa do tvorby verejných politík a odbornej analýzy legislatívy s dôrazom na strategickú komunikáciu, prácu s dátami a zvyšovanie transparentnosti verejnej správy;
- Reagovať na nové spoločenské výzvy, najmä **dôsledky ruskej agresie proti Ukrajine a integráciu utečencov a migrantov do slovenskej spoločnosti**, vrátane podpory rovnosti príležitostí, sociálnej inklúzie, budovania solidarity medzi migrantmi, utečencami a prijímajúcimi komunitami a aktivít zameraných na riešenie dezinformácií a posilňovanie sociálnej súdržnosti;
- **Podporovať nezávislú žurnalistiku, overovanie faktov a mediálnu gramotnosť** ako predpoklady budovania odolnej spoločnosti schopnej kriticky pracovať s informáciami a chrániť demokratickú verejnú diskusiu;

[2] Na účely tejto výzvy ide okrem iného o: rómske komunity (vrátane rómskych žien a dievčat a rómskych LGBTQI+ osôb), LGBTQI+ osoby, osoby so zdravotným postihnutím, migrantov a utečencov (vrátane osôb vysídlených v dôsledku konfliktu), osoby patriace k etnickým alebo národnostným menšinám, ženy zažívajúce štrukturálnu diskrimináciu, mládež čeliacu sociálnemu vylúčeniu, starších ľudí v zraniteľných situáciách a komunity žijúce v štrukturálne znevýhodnených alebo environmentálne zaťažených regiónoch. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci.

[3] Na účely tejto výzvy sa pod pojmom „skupiny zažívajúce marginalizáciu“ rozumejú jednotlivci alebo komunity čeliace štrukturálnym a systémovým bariéram v rovnom prístupe k právam, zdrojom a participácii, zatiaľ čo pod pojmom „osoby v zraniteľných situáciách“ sa rozumejú jednotlivci alebo skupiny vystavené zvýšenému riziku ujmy alebo vylúčenia v dôsledku špecifických a často dočasných okolností.

- Riešiť pretrvávajúce nerovnosti a štrukturálnu diskrimináciu, ktorým čelia **rómske komunity, ženy, LGBTIQ+ osoby, osoby so zdravotným znevýhodnením a ďalšie marginalizované skupiny**, ako aj nerovnomerný prístup k právam, službám a rozhodovacím procesom; začleňovanie a **posilňovanie postavenia Rómov** vrátane podpory rómskych organizácií, komunitného organizovania, advokácie a participatívnych prístupov, so zohľadnením prekrývajúcich sa bariér, ktorým môžu čeliť napríklad rómske ženy a dievčatá, rómske LGBTIQ+ osoby či rómske osoby so zdravotným znevýhodnením;
- **Riešiť rodovú nerovnosť, rodovo podmienené násilie, sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, ako aj ochranu práv LGBTIQ+ osôb**, vrátane iniciatív kombinujúcich advokáciu, verejné vzdelávanie, prístup k službám[4], strategické súdne spory a aktivity zamerané na prekonávanie škodlivých stereotypov a polarizácie;
- **Podporovať klimatické opatrenia, ochranu životného prostredia a spravodlivú zelenú transformáciu**, vrátane zapájania verejnosti do environmentálneho rozhodovania, posilňovania občianskej kontroly klimatických a environmentálnych politík a rozvoja spolupráce medzi občianskou spoločnosťou, verejnými orgánmi a ďalšími relevantnými aktérmi.

Naprieč všetkými tematickými oblasťami výzva kladie dôraz na **posilňovanie samotných organizácií občianskej spoločnosti a prostredia, v ktorom pôsobia**. Zahŕňa to podporu organizačného rozvoja, sieťovania, advokácie za ochranu občianskeho priestoru, ochranu obhajcov ľudských práv a iniciatívy zamerané na zvyšovanie dôvery verejnosti v občiansku spoločnosť ako legitímneho a nevyhnutného aktéra demokratickej správy vecí verejných.

Celkovým cieľom programu je **prispieť k budovaniu živej a odolnej občianskej spoločnosti**, ktorá chráni a presadzuje demokraciu, právny štát a ľudské práva. Výsledkom je inkluzívnejšia spoločnosť založená na rovnosti, transparentnosti, rešpektovaní ľudských práv, environmentálnej zodpovednosti a dodržiavaní zásad právneho štátu.

2.2 Očakávané výsledky

EEA Civil Society Fund na Slovensku sa riadi **prístupom orientovaným na výsledky**[5].

To znamená, že program je navrhnutý a riadený so zameraním na dosahovanie konkrétnych výsledkov. Program má rámec výsledkov a výstupov, ktorý určuje, aké aktivity a projekty môžu byť podporené. Pri posudzovaní žiadostí o podporu sa hodnotí, či a do akej miery projekt prispieva k naplneniu očakávaných výsledkov a výstupov uvedených v tomto rámci, ako sú stanovené pre jednotlivé oblasti podpory.

Každý projekt prispieva k **jednému jedinému výsledku programu**. V rámci tohto výsledku môže projekt prispievať k jednému alebo viacerým výstupom. Okrem tohto výsledku môže projekt prispievať aj k **bilaterálnemu výsledku**, ak je realizovaný v partnerstve s projektovým partnerom z donorských štátov.

Všetky projekty vybrané v rámci tejto výzvy musia prispievať k **jednému z nasledujúcich výsledkov** štruktúrovaných do troch Tém a minimálne k **jednému s ním súvisiacemu výstupu**:

- Téma 1: Posilnené demokratické hodnoty a právny štát
    - Výstup 1.1: Zvýšená účasť organizácií občianskej spoločnosti na demokratických procesoch
    - Výstup 1.2: Zvýšená občianska angažovanosť

[4] Program ani žiadne jeho aktivity nepodporujú poskytovanie sociálnych ani obdobných služieb, s výnimkou prípadov, keď poskytovanie sociálnej služby priamo posilňuje advokačné aktivity, účasť komunity a/alebo občiansku angažovanosť.

[5] Pozri prílohu č. 2 Príručky pre žiadateľov a príjemcov grantov.

    - Výstup 1.2 – osobitné zameranie:
      Zvýšená občianska angažovanosť – riešenie výziev vyplývajúcich z vojny Ruska proti Ukrajine
    - Výstup 1.3: Zvýšená dôveryhodnosť informácií a mediálna gramotnosť
- Téma 2: Posilnené ľudské práva
    - Výstup 2.1: Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálneho začlenenia
    - Výstup 2.1 – osobitné zameranie:
      Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálneho začlenenia – inklúzia a posilnenie postavenia Rómov
    - Výstup 2.2: Podporovaná rodová rovnosť, vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRHR), a práva LGBTIQ+ osôb
    - Výstup 2.3: Podporované opatrenia v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a spravodlivej zelenej transformácie
- Téma 3: Posilnené organizácie občianskej spoločnosti podporujúce demokraciu, právny štát a ľudské práva
    - Výstup 3.2: Podporované priaznivé prostredie pre fungovanie občianskej spoločnosti

Od každého projektu sa očakáva, že bude v súlade s uvedenými očakávanými výsledkami a výstupmi, pričom informácie o ich napĺňaní budú súčasťou naratívnych správ.

Na sledovanie pokroku by projekty mali prispievať k napĺňaniu indikátorov na úrovni programu, ktoré sú priradené k vybraným výsledkom a výstupom[6]. Indikátory slúžia na kvantitatívne meranie pokroku a spolu s naratívnymi správami a ďalšími zdrojmi informácií umožňujú posúdiť mieru dosiahnutia výsledkov a výstupov. Indikátory sa používajú na monitorovanie pokroku a hodnotenie výsledkov na úrovni programu v rámci tejto výzvy.

Každému projektu sa dôrazne odporúča použiť **aspoň jeden indikátor** z úrovne programu prislúchajúci k zvolenému výsledku a výstupu.[7]

[6] Projekty dosiahnutím výsledkov v rámci zvoleného cieľa a súvisiacich výstupov nepriamo prispejú k strešnému cieľu programu – posilňovaniu živej a odolnej občianskej spoločnosti, ktorá chráni a presadzuje demokraciu, právny štát a ľudské práva. Od žiadateľov sa však nevyžaduje, aby výsledky na tejto vyššej úrovni sledovali – ani v správach o postupe, ani prostredníctvom indikátorov.

[7] Žiadatelia o projekt môžu navrhovať a používať vlastné doplnkové indikátory na úrovni výsledkov (outcomes) a výstupov (outputs) na sledovanie svojich špecifických výsledkov. Tieto indikátory na úrovni projektu nie sú súčasťou celkového rámca výsledkov programu. Podrobnejšie informácie sú uvedené v prílohe 2 Príručky pre žiadateľa a príjemcu.

2.3 TÉMA 1: Posilnené demokratické hodnoty a právny štát

Demokratické prostredie na Slovensku v súčasnosti čelí viacerým výzvam – od oslabovania princípov právneho štátu, cez klesajúcu dôveru verejnosti v inštitúcie, až po útoky na nezávislé médiá a organizácie občianskej spoločnosti. Tieto javy oslabujú zdravé fungovanie demokracie a znižujú schopnosť spoločnosti reagovať na aktuálne spoločenské výzvy.

V rámci **Témy 1: Posilnené demokratické hodnoty a právny štát** poskytuje EEA Civil Society Fund priestor organizáciám občianskej spoločnosti na posilnenie ich úlohy v demokratických procesoch. Program podporuje ich schopnosť sledovať a hodnotiť dianie vo verejnej správe, presadzovať systémové zmeny a aktívne sa zapájať do verejnej diskusie. Zároveň posilňuje ich odolnosť voči dezinformačným, manipulatívnym a diskreditačným kampaniam a prispieva k vytváraniu otvoreného, spravodlivého a participatívneho prostredia.

Spoločnými výzvami naprieč touto témou sú najmä inštitucionálne a administratívne bariéry, ktoré obmedzujú účasť občianskej spoločnosti na politickom rozhodovaní, nízka dôvera verejnosti v inštitúcie vyplývajúca z dlhodobej neefektívnosti správy vecí verejných, ako aj regionálne rozdiely v miere občianskej angažovanosti, najmä v menších mestách a na vidieku. Rýchlo sa meniace digitálne prostredie síce prináša nové príležitosti na zapájanie verejnosti, zároveň však zvyšuje riziká polarizácie a splošťovania verejnej diskusie.

Výstup 1.1: Zvýšená účasť organizácií občianskej spoločnosti na demokratických procesoch

Zodpovedný správca: Nadácia Ekopolis
Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Organizácie občianskej spoločnosti predstavujú kľúčový prvok ochrany demokracie a princípov právneho štátu. Ich schopnosť efektívne vstupovať do verejných politík a podieľať sa na rozhodovacích procesoch je však v praxi oslabovaná viacerými systémovými a prevádzkovými prekážkami.

Medzi hlavné problematické oblasti patrí obmedzený časový rámec na pripomienkovanie návrhov, nízka miera transparentnosti a predvídateľnosti legislatívnych procesov, sťažený prístup k rozhodovacím autoritám a absencia pravidelnej a vecnej spätnej väzby k predloženým podnetom. Menšie a regionálne organizácie sú zároveň konfrontované s nedostatočnými personálnymi a odbornými kapacitami, zvýšenou administratívnou záťažou a obmedzeným prístupom k expertnej podpore potrebnej na prípravu kvalitných, analyticky podložených návrhov. Rastúca spoločenská polarizácia a verejné spochybňovanie legitimity občianskej spoločnosti navyše oslabujú dôveru a znižujú ochotu viesť otvorený a konštruktívny dialóg.

Z týchto dôvodov je zapojenie organizácií občianskej spoločnosti do demokratických procesov často nesystematické a reakčné, namiesto toho, aby bolo strategicky plánované a koordinované. Preto je potrebné systematicky posilňovať kapacity organizácií občianskej spoločnosti v oblasti strategickej advokácie, watchdogových činností, odbornej analýzy a organizácie konzultačných procesov, s cieľom zvýšiť ich reálne zapojenie sa do tvorby verejných politík a prispieť k vyššej miere transparentnosti a zodpovednosti verejných inštitúcií.

Očakávané výsledky: Cieľom tohto výstupu je posilnenie zmysluplnej a kvalifikovanej účasti organizácií občianskej spoločnosti na tvorbe verejných politík a rozhodovacích procesoch, ako aj posilnenie ich úlohy pri formovaní výslednej podoby prijímaných rozhodnutí. Intenzívnejšie a systematickejšie zapojenie organizácií občianskej spoločnosti má prispieť k vyššej transparentnosti, zodpovednosti a otvorenosti verejných inštitúcií a zároveň k posilneniu legitimity občianskeho hlasu v rámci demokratického riadenia. jných inštitúcií a zároveň k posilneniu legitimity občianskeho hlasu v rámci demokratického riadenia.

Podporované projekty majú smerovať k zvyšovaniu odbornej úrovne a strategického nastavenia advokačných a watchdogových aktivít, ako aj k skvalitňovaniu analytických výstupov, stanovísk, pripomienok a návrhov verejných politík založených na dôkazoch. Osobitná pozornosť sa venuje strategickej komunikácii, ktorá sprostredkúva odborné poznatky zrozumiteľným a dôveryhodným spôsobom, posilňuje konštruktívny dialóg s tvorcami politík a prispieva k lepšiemu porozumeniu fungovania demokratických procesov zo strany verejnosti.

V dlhodobejšom horizonte sa očakáva prínos v podobe dostupnejších a funkčnejších participatívnych mechanizmov, postupného odstraňovania bariér občianskej angažovanosti a upevňovania odolného demokratického prostredia založeného na rešpektovaní princípov právneho štátu.

Cieľové skupiny:

- organizácie občianskej spoločnosti zamerané na advokáciu a watchdogové aktivity,
- komunitné organizácie pôsobiace v oblasti správy vecí verejných, transparentnosti a participácie,
- tvorcovia politík a verejné inštitúcie na všetkých úrovniach,
- akademické a výskumné inštitúcie (ako partneri).

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä:

- advokačné aktivity zamerané na konkrétne politiky alebo tematické oblasti,
- účasť na tvorbe a implementácii verejných politík a rozhodovacích procesov,
- watchdogové a monitorovacie aktivity zamerané na tvorbu a implementáciu politík,
- občianske vzdelávanie a školenia,
- osvetové iniciatívy,
- výskum, advokáciu a ďalšie aktivity podporujúce dobrú správu vecí verejných, transparentnosť a protikorupčné opatrenia,
- budovanie a posilňovanie sietí a koalícií organizácií občianskej spoločnosti,
- monitorovanie a reportovanie rizík ohrozujúcich demokratické procesy,
- aktivity zamerané na budovanie kapacít organizácií občianskej spoločnosti.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátor
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
CIV-002	Počet miestnych právnych predpisov alebo politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní

CIV-003	Počet prípadov uznania príspevkov organizácií občianskej spoločnosti verejnými inštitúciami v oblasti právneho štátu a demokracie
CIV-015	Počet výstupov verejnej advokácie realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
CIV-004	Počet organizácií občianskej spoločnosti zapojených do konzultácií s verejnou inštitúciou
CIV-005	Počet konzultácií s verejnou inštitúciou sprostredkovaných organizáciami občianskej spoločnosti
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia".

Výstup 1.2: Zvýšená občianska angažovanosť

Zodpovedný správca: Nadácia Ekopolis
Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Miera zapojenia občanov do verejného života na Slovensku je dlhodobo nízka a zároveň nerovnomerne rozložená, čo negatívne vplýva na kvalitu demokratickej kultúry aj na odolnosť verejných inštitúcií. Okrem volebnej účasti zostáva širšia občianska angažovanosť, vrátane účasti na verejných konzultáciách, komunitných aktivitách či procesoch miestneho rozhodovania, obmedzená a výrazne podmienená sociálnym postavením.

Tento stav odráža pokles dôvery v inštitúcie, presvedčenie o netransparentnosti a nízkej vnímavosti rozhodovacích procesov voči potrebám verejnosti, ako aj nedostatočné povedomie o existujúcich možnostiach participácie. Participatívne nástroje sú často komunikované nedostatočne alebo sú fakticky prístupné najmä už etablovaným a aktívnym aktérom. Marginalizované skupiny, mladí ľudia a obyvatelia menej rozvinutých regiónov čelia dodatočným prekážkam, ako sú obmedzený prístup k informáciám, nedostatočné občianske zručnosti, sociálno-ekonomické limity a slabé miestne zázemie pre občiansku angažovanosť.

Polarizované verejné prostredie a šírenie dezinformácií zároveň oslabujú motiváciu k dlhodobej účasti a podporujú skôr nárazové, reakčné formy mobilizácie než systematické a informované zapojenie. Ak nebudú tieto bariéry systematicky odstraňované, hrozí ďalšie oslabovanie inkluzívnosti, reprezentatívnosti a zodpovednosti demokratických procesov voči občanom.

Očakávané výsledky: Tento výstup je zameraný na posilnenie občianskej angažovanosti a aktívnej účasti na verejnom živote prostredníctvom podpory organizácií občianskej spoločnosti pri vytváraní inkluzívnych, dostupných a udržateľných platforiem pre dialóg, spoluprácu a komunitné aktivity.

Očakávané výsledky zahŕňajú najmä:

- zvýšenie miery aktívnej účasti občanov na občianskych aktivitách, ako sú verejné konzultácie, procesy rozhodovania na miestnej úrovni, dobrovoľníctvo a komunitné iniciatívy;
- zlepšenie prístupu k digitálnym aj fyzickým mechanizmom zapájania sa, osobitne pre mladých ľudí, marginalizované skupiny a komunity vo vidieckych alebo menej rozvinutých regiónoch[8];
- zvýšenie úrovne občianskeho povedomia a porozumenia právam, povinnostiam a fungovaniu demokratických procesov;

[8] Ide o okresy zaradené do zoznamu najmenej rozvinutých okresov v zmysle platnej legislatívy, respektíve o regióny, ktorých sociálno-ekonomické ukazovatele sú výrazne podpriemerné.

- posilnenie a systematizáciu väzieb medzi komunitami a orgánmi verejnej moci.

Podporou každodennej účasti na verejnom živote a budovaním udržateľnej participatívnej infraštruktúry tento výstup prispieva k rozvoju inkluzívnej, zdola budovanej demokratickej kultúry a k posilňovaniu spoločenskej odolnosti.

Cieľové skupiny:

- mladí ľudia,
- marginalizované skupiny,
- kultúrne a komunitné organizácie,
- komunity vo vidieckych oblastiach a/alebo v menej rozvinutých regiónoch
- široká verejnosť.

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä:

- účasť na tvorbe verejných politík a na rozhodovacích procesoch;
- občianske vzdelávanie, školenia a aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia;
- komunitnú prácu a organizovanie občanov s cieľom podpory dobrovoľníctva, občianskeho aktivizmu a participácie;
- kultúrne aktivity podporujúce spoločenskú zmenu;
- výskum, advokáciu a ďalšie iniciatívy zamerané na podporu dobrej správy vecí verejných, transparentnosti a protikorupčných opatrení;
- spoločné komunitné iniciatívy zamerané na riešenie miestnych problémov, zlepšovanie životného prostredia a podporu sociálnej spravodlivosti;
- vytváranie a rozvoj infraštruktúry pre verejný dialóg, a to tak materiálnej (napr. komunitné priestory pre aktivity organizácií občianskej spoločnosti), ako aj nemateriálnej (siete, webové nástroje, platformy) podporujúcej občiansku participáciu;
- aktivity zamerané na budovanie kapacít organizácií občianskej spoločnosti.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátor
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
CIV-002	Počet miestnych právnych predpisov alebo politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov uznania príspevkov organizácií občianskej spoločnosti verejnými inštitúciami v oblasti právneho štátu a demokracie
CIV-006	Počet osôb zapojených do konzultácií s verejnými inštitúciami sprostredkovaných organizáciami občianskej spoločnosti (členené podľa veku)
CIV-010	Počet osôb zapojených do aktivít organizácií občianskej spoločnosti ako dobrovoľníci (členené podľa veku)

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č. 1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

Osobitné zameranie v rámci oblasti podpory 1.2: Riešenie výziev vyplývajúcich z vojny Ruska proti Ukrajine

Zodpovedný partner: Karpatská nadácia
Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Kľúčovou výzvou v tejto oblasti je skutočnosť, že migranti a utečenci z Ukrajiny čelia viacerým prekážkam pri začleňovaní do spoločnosti, pričom ich potreby nie sú vždy dostatočne zohľadnené a ich účasť na veciach verejných zostáva obmedzená. Podporu v týchto oblastiach primárne poskytujú organizácie občianskej spoločnosti, ktorých kapacity sú však často limitované. Výzvou zároveň zostáva aj rozvoj systematických opatrení a koordinovaných prístupov na úrovni verejných politík.

Integrácia ukrajinských migrantov a utečencov na Slovensku naráža na viaceré prekážky – od uznávania kvalifikácií potrebných pre uplatnenie sa na trhu práce, cez problémy školského systému pri zavádzaní účinných nástrojov na podporu ukrajinských detí, až po nedostatočnú podporu mladých ľudí na univerzitách. Keďže veľkú časť utečencov tvoria ženy, ktoré sa o deti starajú samy, kľúčová je dostupnosť služieb starostlivosti o deti, ktorá by im umožnila zapojiť sa do trhu práce a verejného života. Ľudia so špeciálnymi potrebami či zdravotným znevýhodnením majú obmedzený prístup k diagnostike a inkluzívnym službám, a v oblasti duševného zdravia chýbajú odborníci schopní pracovať s traumou spôsobenou vojnou. Zásadnou prekážkou zostáva dostupnosť bývania, ktorú ešte zhoršujú negatívne celospoločenské postoje a pretrvávajúca kríza nájomného bývania. K polarizácii spoločnosti navyše prispievajú škodlivé politické naratívy, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu života utečenov aj ich prístup k potrebným službám.

Pretrváva nedostatok kvalitných iniciatív vedených samotnými odídencami a koordinácia medzi mimovládnymi organizáciami v tejto téme je slabá. Mnohé z nich svoju podporu utlmujú alebo ukončujú v dôsledku negatívnych spoločenských nálad a úbytku finančných zdrojov. Miestnym občianskym organizáciám navyše často chýbajú kapacity a odborné znalosti potrebné na integráciu utečencov. Reakcie štátu a jeho politiky sú pomalé a nepostačujúce, a to aj na úrovni akčných plánov samospráv. Kritické medzery v zbere dát navyše obmedzujú efektívnu tvorbu verejných politík. Utečenci aj poskytovatelia služieb narážajú na nejasné informácie o nárokoch a právach vyplývajúcich z ich pobytového statusu.

Očakávané výsledky: zahŕňajú advokačné iniciatívy zamerané na inštitúcie zodpovedné za služby pre migrantov a utečencov, ako aj vypracovanie komplexných plánov integrácie utečencov prostredníctvom participatívneho plánovania založeného na dôkazoch. Tieto plány budú zohľadňovať aj špecifické potreby migrantiek, mladých ľudí, osôb so zdravotným znevýhodnením, ukrajinských Rómov a ďalších skupín, ktoré čelia zhoršenému prístupu k službám.

Súčasťou očakávaných výsledkov sú aj kampane zamerané na boj proti dezinformáciám o ukrajinských migrantoch a o vojne, ako aj iniciatívy posilňujúce solidaritu a porozumenie ich situácii v hostiteľských komunitách. Výsledky zároveň predpokladajú rozvoj a posilnenie odbornosti iniciatív a organizácií občianskej spoločnosti vedených samotnými migrantmi, ako aj ich intenzívnejšie zapojenie do advokačných platforiem a pracovných skupín.

Cieľové skupiny:

- Ukrajinskí migranti a utečenci žijúci na Slovensku
- Iniciatívy a organizácie vedené samotnými migrantmi a utečencami
- Organizácie občianskej spoločnosti podporujúce integráciu, participáciu a práva ukrajinských migrantov a utečencov
- Neformálne skupiny a komunitné iniciatívy spolupracujúce s ukrajinskými migrantmi a utečencami alebo nimi priamo vedené
- Hostiteľské komunity na Slovensku
- Komunitní aktéri uľahčujúci dialóg, participáciu a sociálnu súdržnosť medzi ukrajinskými migrantmi, utečencami a miestnymi komunitami
- Organizácie občianskej spoločnosti zaoberajúce sa integritou informácií a bojom proti dezinformáciám v oblasti migrácie a sociálnej súdržnosti

Medzi relevantné aktivity patria napríklad:

- Budovanie kapacít pre organizácie občianskej spoločnosti, neformálne skupiny a organizácie vedené samotnými migrantmi a utečencami, ktoré podporujú práva, participáciu a integráciu ukrajinských migrantov a utečencov.
- Účasť organizácií občianskej spoločnosti a komunitných aktérov v pracovných skupinách, koordinačných mechanizmoch a platformách pre tvorbu verejných politík zameraných na riešenie výziev spojených s dôsledkami vojny na Ukrajine.
- Advokačné iniciatívy zamerané na zlepšenie integračných rámcov, prístupu k službám a participatívnych mechanizmov pre ukrajinských migrantov a utečencov.
- Participatívne iniciatívy založené na dátach (evidence-based), ktoré prispievajú k tvorbe alebo skvalitňovaniu komplexných stratégií integrácie utečencov na lokálnej, regionálnej alebo národnej úrovni.
- Iniciatívy posilňujúce dialóg, spoluprácu a dôveru medzi ukrajinskými migrantmi a utečencami a hostiteľskými komunitami.
- Kampane na podporu integrity informácií a boj proti dezinformáciám v oblasti migrácie, sociálnej súdržnosti a demokratickej participácie.
- Podpora pre lokálne a komunitné mediálne iniciatívy, ktoré zlepšujú prístup k spoľahlivým informáciám a podnecujú informovanú občiansku angažovanosť.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátor
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
CIV-002	Počet miestnych právnych predpisov alebo politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov uznania príspevkov organizácií občianskej spoločnosti verejnými inštitúciami v oblasti právneho štátu a demokracie
CIV-006	Počet osôb zapojených do konzultácií s verejnými inštitúciami sprostredkovaných organizáciami občianskej spoločnosti (členené podľa veku)
CIV-010	Počet osôb zapojených do aktivít organizácií občianskej spoločnosti ako dobrovoľníci (členené podľa veku)
CIV-027	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v oblasti práv ukrajinských migrantov a utečencov

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č. 1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

Oblasť podpory 1.3 Dôveryhodnosť informácií a mediálna gramotnosť

Zodpovedný partner: Nadácia otvorenej spoločnosti - Bratislava
Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Slovensko čelí roztrieštenému informačnému prostrediu, nárastu dezinformácií a silnejúcemu vplyvu politickej propagandy, čo prehlbuje polarizáciu spoločnosti. Populistickí politici často využívajú dezinformácie, konšpiračné teórie a protizápadnú rétoriku, pričom spriaznené médiá tieto naratívy posilňujú a nezriedka útočia na novinárov či občiansky sektor. Problémy v informačnom toku však nie sú len výsledkom cielených kampaní, ale aj príznakom hlbšej krízy informačného priestoru. Netransparentné fungovanie platforiem, algoritmy a komerčné záujmy skresľujú šírenie informácií a podkopávajú dôveru verejnosti.

Očakávané výsledky: Cieľom je zmierniť vplyv dezinformácií a propagandy. Snahou je vybaviť občanov zručnosťami potrebnými na kritické posudzovanie informácií a vybudovať odolnejšie mediálne prostredie. Dlhodobé riešenia sa musia zamerať na posilnenie celospoločenskej odolnosti – podporou plurality médií, stimulovaním kritickej konzumácie informácií a reformou správy digitálnych platforiem. Cieľom je zabezpečiť integritu informácií, teda ich presnosť, spoľahlivosť a dôveryhodnosť vo verejnej sfére.

Očakávané výsledky zahŕňajú:

- posilnenú schopnosť médií čeliť dezinformáciám a zabezpečenie šírenia presných a overených informácií,
- zlepšenie zručností cieľových skupín v oblasti mediálnej gramotnosti,
- vyššiu dostupnosť nástrojov a platforiem na boj proti dezinformáciám a propagande,
- rozvinuté siete spolupráce medzi organizáciami občianskej spoločnosti a mediálnymi inštitúciami.

Cieľové skupiny:

- Novinári a nezávislé médiá
- Organizácie občianskej spoločnosti zaoberajúce sa bojom proti dezinformáciám a podporou digitálnej gramotnosti alebo mediálnej gramotnosti
- Školy a univerzity
- Technologické spoločnosti (ako partneri)
- Miestne a regionálne občianske iniciatívy

Medzi ďalšie cieľové skupiny projektových aktivít patria študenti, široká verejnosť aj zraniteľné skupiny, ako sú seniori a obyvatelia vidieka.

Medzi relevantné aktivity patria napríklad:

- Podpora žurnalistiky: Podpora investigatívy, nezávislých a komunitných médií s cieľom posilniť integritu informácií.
- Digitálne riešenia: Vývoj a nasadzovanie nástrojov a metodík na detekciu dezinformácií a posilnenie mediálneho pluralizmu.

- Overovanie faktov: Realizácia fact-checkingových iniciatív a mechanizmov rýchlej reakcie na manipulatívny obsah.
- Osveta a kampane: Informačné kampane o rizikách dezinformácií a o zodpovednej konzumácii informácií.
- Vzdelávacie iniciatívy: Rozvoj mediálnej a digitálnej gramotnosti pre všetky vekové kategórie v online aj offline prostredí.
- Systémové zmeny vo vzdelávaní: Integrácia mediálnej gramotnosti do školských osnov, školení učiteľov a programov celoživotného vzdelávania, vrátane znevýhodnených oblastí.
- Spolupráca a sieťovanie: Posilňovanie zdieľania vedomostí medzi mimovládkami, médiami a vzdelávacími inštitúciami.
- Budovanie kapacít: Školenia pre organizácie občianskej spoločnosti, aby vedeli účinnejšie podporovať kultivovaný verejný diskurz.
- Podpora zraniteľných skupín: Zabezpečenie inkluzívneho a bezpečného digitálneho prostredia pre ženy, rómske komunity, LGBTQI+ osoby, migrantov a iné marginalizované skupiny.
- Platformy pre odolnosť: Vytváranie sietí na výmenu osvedčených postupov, ktoré prispejú ku kolektívnej odolnosti spoločnosti.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátor
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
CIV-002	Počet miestnych právnych predpisov alebo politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov uznania príspevkov organizácií občianskej spoločnosti verejnými inštitúciami v oblasti právneho štátu a demokracie
ALL-009	Počet školiacich kurzov zameraných na overovanie dôveryhodnosti informácií a mediálnu gramotnosť, realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
CIV-007	Počet osôb, ktoré sa zúčastnili školiacich kurzov zameraných na overovanie dôveryhodnosti informácií a mediálnu gramotnosť, realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
LOC-011	Počet podporených miestnych alebo komunitných mediálnych subjektov
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní zameraných na overovanie dôveryhodnosti informácií a mediálnu gramotnosť realizovanými podporenými organizáciami občianskej spoločnosti (nezameraných na UA)
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní zameraných na overovanie dôveryhodnosti informácií a mediálnu gramotnosť realizovanými podporenými organizáciami občianskej spoločnosti (zameraných na UA)

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

2.4 TÉMA 2: Posilnené ľudské práva

Medzi najčastejšie výzvy vo všetkých oblastiach podpory v rámci Témy 2 patria pretrvávajúce, hlboko zakorenené štrukturálne nerovnosti a výrazný rozdiel medzi právnymi rámcami a ich reálnym uplatňovaním. Zraniteľné skupiny majú často obmedzený prístup k základným službám – spôsobený nedostatkom informácií, nejednotným prístupom inštitúcií či nerovnomerným vykonávaním politík. Fragmentovaný zber dát a nedostatočná koordinácia navyše sťažujú vytváranie účinných a dôkazmi podložených opatrení. Degradácia životného prostredia spolu s nekoherentnými klimatickými politikami zároveň prehlbujú zdravotné riziká aj sociálne nerovnosti, čo zdôrazňuje akútnu potrebu koordinovaných a sociálne spravodlivých zelených transformácií.

Oblasť podpory 2.1 Ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti

Zodpovedný partner: Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava
Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Situácia v oblasti ľudských práv na Slovensku je charakterizovaná pretrvávajúcimi štrukturálnymi nerovnosťami, nedostatočným presadzovaním antidiskriminačných právnych predpisov a obmedzeným prístupom zraniteľných skupín k základným verejným službám, čo bráni dosiahnutiu rovnosti a sociálnej spravodlivosti. Organizácie občianskej spoločnosti a celoštátne prieskumy poukazujú na významnú diskrimináciu v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravotníctva a bývania, pričom nejednotné uplatňovanie antidiskriminačných opatrení na všetkých úrovniach vytvára výrazné rozdiely medzi právnym rámcom a praxou.

Očakávané výsledky: Táto oblasť podpory sa zameriava na posilnenie postavenia organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa venujú ľudským právam, ako aj národnostným a etnickým a iným menšinám, osobám so zdravotným znevýhodnením, nízkopríjmovým komunitám a ďalším zraniteľným skupinám na celom Slovensku. Cieľom je podporiť inkluzívnejšiu spoločnosť založenú na rešpektovaní práv.

Toto zahŕňa:

- posilňovanie zraniteľných skupín tak, aby mali potrebné vedomosti a zručnosti na uplatňovanie svojich práv,
- zlepšovanie vymáhania práva prostredníctvom štruktúrovaných partnerstiev medzi mimovládnymi organizáciami a príslušnými orgánmi, čo umožní účinnejšiu reakciu na prípady diskriminácie,
- zvyšovanie kapacít mimovládnych organizácií na systematické riešenie diskriminačných prípadov,
- posilňovanie advokačných aktivít prostredníctvom právnej podpory mimovládnym organizáciám a pravidelnej spolupráce s tvorcami politík,
- podporu tvorby politík založených na dôkazoch vďaka spolupráci s akademickými a výskumnými inštitúciami, ako aj s orgánmi verejnej správy,
- zvyšovanie povedomia verejnosti o ľudských právach prostredníctvom vzdelávacích aktivít a informačných kampaní realizovaných organizáciami občianskej spoločnosti.

Cieľové skupiny:

- Rómovia
- Ženy
- LGBTIQ+ osoby

- Osoby so zdravotným znevýhodnením
- Etnické a iné menšinové skupiny
- Nízkopríjmové a iné zraniteľné skupiny na celom území Slovenska
- Ľudskoprávne organizácie

Medzi relevantné aktivity patria napríklad:

- Výskum a analýzy podporujúce advokáciu a rozvoj politík.
- Advokačné aktivity propagujúce konkrétne otázky alebo zmeny politík.
- Účasť na procesoch tvorby politík a rozhodovania.
- Občianska výchova, vzdelávanie a aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o ľudských právach
- Strategické súdne spory.
- Monitorovanie a dohľad nad rozvojom a implementáciou politík (watchdogové činnosti).
- Výskum, advokácia a iné iniciatívy podporujúce dobrú správu vecí verejných, transparentnosť a protikorupčné opatrenia.
- Právna pomoc, psychologická podpora a iné formy pomoci pre obhajcov ľudských práv.
- Ďalšie informovanie cieľových skupín a zaistenie ich zastúpenia so zameraním na ľudí, ktorí sú sociálne alebo ekonomicky znevýhodnení.
- Aktivity zamerané na budovanie kapacít organizácií občianskej spoločnosti.
- Poskytovanie informácií, školení, priamych konzultácií a podpory zraniteľným skupinám v oblasti ľudských práv.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátory
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov uznania príspevkov organizácií občianskej spoločnosti verejnými inštitúciami v oblasti právneho štátu a demokracie
CIV-015	Počet výstupov verejnej advokácie realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
ALL-009	Počet školiacich kurzov realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
CIV-007	Počet osôb, ktoré sa zúčastnili školiacich kurzov, realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti (členenie podľa veku)

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

Výstup 2.1: Podporované ľudské práva, vrátane boja proti diskriminácii a podpory sociálnej spravodlivosti – osobitné zameranie: Inklúzia a posilnenie postavenia Rómov

Zodpovedný správca: Karpatská nadácia

Finančná alokácia: 600 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Rómske komunity na Slovensku naďalej čelia pretrvávajúcej a štrukturálnej diskriminácii, hlboko zakorenenému protirómskemu rasizmu a dlhodobému sociálnemu a ekonomickému vylúčeniu. Tieto nerovnosti sa odrážajú v segregovanom vzdelávaní, nevyhovujúcich podmienkach bývania, obmedzenom prístupe ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a zamestnaniu, ako aj v neúmernom vystavení chudobe a zadlženosti.

Napriek existencii národných stratégií a akčných plánov naďalej bránia udržateľnej zmene nedostatky v implementácii, slabá koordinácia medzi inštitúciami a nedostatočné zapojenie rómskych komunít do rozhodovacích procesov. Organizácie vedené Rómami a miestne iniciatívy často fungujú s obmedzenou finančnou stabilitou, nedostatočnými organizačnými kapacitami a sťaženým prístupom k verejnému financovaniu či platformám pre tvorbu verejných politík.

Rómske ženy a dievčatá, rómski LGBTQI+ ľudia, Rómovia so zdravotným znevýhodnením a ďalšie skupiny čeliace prekrývajúcim sa znevýhodneniam sú vystavené viacnásobnej diskriminácii a ďalším bariéram v prístupe k právam, službám a možnostiam participácie. Ich hlasy zostávajú nedostatočne zastúpené tak v rámci majoritnej občianskej spoločnosti, ako aj vo verejných inštitúciách.

Existuje tiež potreba posilniť dôveru a konštruktívny dialóg medzi rómskymi komunitami, orgánmi verejnej moci a väčšinovým obyvateľstvom, a riešiť škodlivé stereotypy, predsudky a dezinformácie, ktoré prispievajú k polarizácii spoločnosti.

Riešenie týchto potrieb si vyžaduje dlhodobé, participatívne prístupy založené na ľudských právach, ktoré posilňujú rómske komunity, upevňujú organizácie vedené samotnými Rómami a podnecujú medzisektorové partnerstvá na podporu rovnosti príležitostí, sociálnej spravodlivosti a udržateľnej sociálnej súdržnosti.

Očakávané výsledky zahŕňajú:

- Rómske komunity, vrátane skupín čeliacich viacnásobným znevýhodneniam, získajú silnejšie kapacity a reálne príležitosti zmysluplne ovplyvňovať verejné a komunitné rozhodovacie procesy.
- Organizácie vedené samotnými Rómami a miestne iniciatívy sa organizačne upevnia, stanú sa udržateľnejšími a dokážu efektívnejšie presadzovať práva a záujmy rómskych komunít.
- Verejné inštitúcie a ďalší kľúčoví aktéri budú citlivejšie reagovať na potreby a práva rómskych komunít, čo sa prejaví v zavádzaní inkluzívnejších politík a opatrení v praxi.
- Dôjde k posilneniu vzájomnej spolupráce a dôvery medzi rómskymi komunitami, občianskou spoločnosťou, orgánmi verejnej moci a väčšinovým obyvateľstvom.
- Zvýši sa celospoločenské povedomie o protirómskej diskriminácii a štrukturálnych nerovnostiach, čo pomôže odbúravať predsudky a zlepší podmienky pre rovnosť príležitostí a sociálne začlenenie.

Primárne cieľové skupiny:

- Organizácie občianskej spoločnosti vedené Rómami;
- Organizácie občianskej spoločnosti pracujúce v prospech inklúzie a posilňovania postavenia Rómov;
- Organizácie občianskej spoločnosti spolupracujúce s neformálnymi skupinami, ktoré sa venujú inklúzii a posilňovaniu postavenia Rómov;

- Rómske ženy a dievčatá;
- Aktéri v rómskych komunitách a miestni lídri.

Sekundárne cieľové skupiny:

- Verejné inštitúcie na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni;
- Skupiny väčšinového obyvateľstva a ďalší relevantní aktéri, ktorých zapojenie je nevyhnutné na podporu inklúzie, zmierňovanie protirómskej diskriminácie a posilňovanie sociálnej súdržnosti.

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä (nie však výlučne):

- Podporu účasti Rómov na verejných konzultáciách, advokačných iniciatívach, v procesoch tvorby verejných politík, v pracovných skupinách a platformách za účasti viacerých strán, s osobitným zameraním na rómske ženy a dievčatá.
- Posilňovanie advokačných kapacít, udržateľnosti a terénneho dosahu organizácií vedených Rómami, organizácií pracujúcich v prospech inklúzie a posilňovania postavenia Rómov, ako aj neformálnych rómskych komunitných skupín, a to aj prostredníctvom cielených aktivít na budovanie kapacít.
- Budovanie kapacít organizácií vedených Rómami a organizácií pracujúcich v prospech inklúzie a posilňovania postavenia Rómov s cieľom zlepšiť ich koordináciu, efektívnosť a dlhodobý dopad.
- Tvorbu, implementáciu a monitorovanie politík rómskej inklúzie s využitím participatívnych prístupov založených na dátach, vrátane participatívnych workshopov a procesov riadených priamo komunitou.
- Posilňovanie postavenia rómskych komunít pri presadzovaní rovného prístupu k službám a pri navrhovaní ich vlastných komunitných advokačných stratégií.
- Realizáciu advokačných iniciatív zameraných na verejné inštitúcie zodpovedné za poskytovanie služieb, ako aj na širokú verejnosť, s cieľom pokročiť v inklúzii, posilňovaní postavenia Rómov a v boji proti predsudkom.
- Boj proti anticiganizmu (protirómskemu rasizmu) prostredníctvom právnych opatrení, strategických súdnych sporov, antidiskriminačných iniciatív a kampaní propagujúcich pozitívne naratívy o prínose Rómov pre spoločnosť.
- Realizáciu iniciatív na podporu inklúzie, posilňovania postavenia a pozitívneho vnímania Rómov verejnosťou, vrátane aktivít zameraných na odstraňovanie stereotypov a podporu medzikultúrneho porozumenia.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátory
CIV-015	Počet výstupov verejnej advokácie realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
ALL-009	Počet školiacich kurzov realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti

CIV-007	Počet osôb, ktoré sa zúčastnili školiacich kurzov realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti (členené podľa veku)
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov, keď verejné inštitúcie uznali príspevky organizácií občianskej spoločnosti v rámci politických iniciatív zameraných na ľudské práva
CIV-024	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v oblasti začleňovania a posilňovania Rómov
CIV-025	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v oblasti začleňovania a posilňovania rómskych žien a dievčat

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

Výstup 2.2: Podporovaná rodová rovnosť vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRHR) a ochrana práv LGBTIQ+ osôb

Zodpovedný správca: Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava

Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Napriek pokroku v určitých oblastiach zostáva rodová nerovnosť na Slovensku pretrvávajúcou štrukturálnou výzvou. Ženy naďalej čelia nerovnému ekonomickému zapojeniu, rozdielom v odmeňovaní, nedostatočnému zastúpeniu v rozhodovacích pozíciách a neúmernej záťaži v podobe neplatenej opatrovateľskej práce. Rodovo podmienené násilie (z angl. gender-based violence, ďalej ako GBV), vrátane domáceho a sexuálneho násilia, zostáva vážnym problémom, pričom prístup ku komplexným podporným službám a preventívnym opatreniam sa v jednotlivých regiónoch líši.

Prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam (z angl. sexual and reproductive health and rights, ďalej ako SRHR), vrátane presných informácií a kvalitných služieb, je naďalej ovplyvnený regionálnymi rozdielmi, sociálnou stigmou a polarizovanou verejnou diskusiou. Organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace v týchto oblastiach často pracujú v náročnom prostredí poznačenom dezinformáciami, polarizáciou spoločnosti a narastajúcim tlakom na obhajcov a obhajkyne ľudských práv.

LGBTIQ+ osoby naďalej čelia diskriminácii, nenávistným prejavom, sociálnemu vylúčeniu a obmedzenému právnemu uznaniu. Tieto výzvy môžu byť výraznejšie u jednotlivcov žijúcich mimo veľkých mestských centier a u osôb patriacich k marginalizovaným skupinám.

Niektorí ľudia a komunity čelia prekrývajúcim sa a vzájomne sa prelínajúcim formám diskriminácie. Rómske ženy a dievčatá, rómski LGBTIQ+ ľudia, rómska mládež a Rómovia so zdravotným znevýhodnením môžu narážať na znásobené bariéry v prístupe k právam, službám, ochranným mechanizmom a možnostiam participácie. Zároveň organizácie vedené Rómami a komunitné

organizácie, ktoré sa venujú rodovej rovnosti a právam LGBTIQ+ osôb, často čelia obmedzenému prístupu k udržateľnému financovaniu a platformám pre politický dialóg.

Riešenie týchto potrieb si vyžaduje posilnenie prístupov založených na ľudských právach, zlepšenie prístupu k ochrane a službám a zabezpečenie toho, aby iniciatívy v oblasti rodovej rovnosti a práv LGBTIQ+ osôb zahŕňali aj ľudí zažívajúcich štrukturálnu marginalizáciu a prekrývajúce sa formy diskriminácie.

Očakávané výsledky: Očakáva sa, že projekty podporené v rámci tohto výstupu prispejú k posilneniu ochrany a napĺňaniu rodovej rovnosti, sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (z angl. sexual and reproductive health and rights, ďalej ako SRHR) a práv LGBTIQ+ osôb na Slovensku.

V dôsledku poskytnutej podpory sa očakáva, že:

- Ženy a LGBTIQ+ osoby získajú lepší prístup k ochranným mechanizmom, kvalitným službám a informáciám založeným na ľudských právach, a to aj v oblastiach rodovo podmieneného násilia (z angl. gender-based violence, ďalej ako GBV) a SRHR.
- Organizácie občianskej spoločnosti venujúce sa rodovej rovnosti, SRHR a právam LGBTIQ+ osôb budú silnejšie, odolnejšie a budú mať lepšiu pozíciu na presadzovanie systémových zmien a ochranu základných práv.
- Verejné inštitúcie a relevantní aktéri budú citlivejšie reagovať na otázky rodovej rovnosti a práv LGBTIQ+ osôb, vrátane zavádzania inkluzívnejších politík a postupov.
- Zvýši sa povedomie o štrukturálnej diskriminácii, rodovo podmienenom násilí a bariérach, ktorým čelia LGBTIQ+ osoby, čo prispeje k informovanejšej a inkluzívnejšej verejnej diskusii.
- Iniciatívy podporené v rámci tohto výstupu budú viac zahŕňať osoby čeliace prekrývajúcim sa formám diskriminácie, vrátane rómskych žien, dievčat a rómskych LGBTIQ+ osôb, čím prispejú k spravodlivejšiemu prístupu k právam, službám a participácii.

Cieľové skupiny projektu

Primárne cieľové skupiny:

- organizácie občianskej spoločnosti venujúce sa téme rodovo podmieneného násilia;
- organizácie občianskej spoločnosti venujúce sa rodovej rovnosti a právam LGBTIQ+ osôb;
- organizácie pracujúce s rómskymi ženami a dievčatami a v ich prospech;
- organizácie občianskej spoločnosti vedené Rómami;
- organizácie pracujúce v prospech inklúzie a posilňovania postavenia (empowermentu) Rómov;
- organizácie spolupracujúce s neformálnymi skupinami, ktoré sa venujú inklúzii a posilňovaniu postavenia Rómov;
- rómske ženy a dievčatá;
- aktéri v rómskych komunitách;
- LGBTIQ+ osoby, vrátane rómskych LGBTIQ+ osôb.

Sekundárne cieľové skupiny:

- verejné inštitúcie na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni;
- relevantní poskytovatelia služieb a odborníci (napr. zdravotníctvo, sociálne služby, školstvo, justícia);

- širšie komunity a verejnosť (tam, kde ich zapojenie prispieva k prevencii diskriminácie a posilňovaniu inkluzívnych postupov).

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä (nie však výlučne):

- realizácia výskumov, analýz a zber dát na účely advokácie a tvorby politík;
- realizácia advokačných iniciatív zameraných na verejné inštitúcie a širokú verejnosť s cieľom presadiť zmeny v politikách, riešiť diskrimináciu a zlepšiť služby v oblasti GBV, SRHR a práv LGBTIQ+ osôb;
- účasť na procesoch tvorby politík a rozhodovania, vrátane zapojenia organizácií občianskej spoločnosti do pracovných skupín, platforiem a dialógov s rôznymi aktérmi o otázkach rodovej rovnosti, GBV, SRHR a LGBTIQ+ témach;
- vzdelávanie verejnosti, tréningy a budovanie kapacít pre mimovládne organizácie, najmä pre tie, ktoré pracujú v oblasti antidiskriminácie, boja proti GBV, SRHR a inklúzie LGBTIQ+ osôb;
- informačné kampane a aktivity na zvyšovanie povedomia zamerané na odstraňovanie predsudkov, stigmatizácie a diskriminácie a na podporu rodovej rovnosti;
- watchdogové aktivity, monitoring a dohľad nad tvorbou, implementáciou a hodnotením verejných politík;
- poskytovanie právnej pomoci, psychologickej podpory a iných foriem asistencie obhajcom a obhajkyniam ľudských práv a jednotlivcom čeliacim diskriminácii alebo porušovaniu práv;
- mentoring, posilňovanie postavenia, terénna práca a aktivity zamerané na zastupovanie sociálne vylúčených skupín vrátane žien, LGBTIQ+ osôb a iných marginalizovaných komunít;
- posilňovanie sieťovania a spolupráce medzi organizáciami občianskej spoločnosti, vrátane partnerstiev s lokálnymi poskytovateľmi zdravotných a sociálnych služieb za účelom zlepšenia prístupu k službám súvisiacim so SRHR a ich kvality;
- organizovanie komunitných fór, okrúhlych stolov, participatívnych workshopov a iných inkluzívnych podujatí, ktoré podporujú dialóg o rodovej rovnosti a zbierajú spätnú väzbu pre zlepšenie politík a služieb;
- realizácia strategických súdnych sporov s cieľom riešiť systémovú diskrimináciu, podporovať rovnosť a posilňovať ochranu práv.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátory
CIV-015	Počet výstupov verejnej advokácie realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-018	Počet strategických súdnych prípadov zameraných na rodovo podmienené násilie, podaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov keď verejné inštitúcie uznali príspevky organizácií občianskej spoločnosti v rámci politických iniciatív zameraných na ľudské práva
CIV-023	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v oblasti rodovej rovnosti (alebo práv žien a dievčat)

CIV-026	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v oblasti práv LGBTIQ+ osôb

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

Výstup 2.3: Podporované opatrenia v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a spravodlivej zelenej transformácie

Zodpovedný správca: Nadácia Ekopolis

Finančná alokácia: 350 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Slovensko čelí čoraz väčším environmentálnym a klimatickým výzvam, vrátane straty biodiverzity, znečistenia ovzdušia, tlaku na hospodárenie s vodou, degradácie pôdy a rastúcich dopadov zmeny klímy, ako sú extrémne výkyvy počasia a vlny horúčav. Tieto výzvy neúmerne zasahujú určité regióny a komunity, najmä tie s obmedzenými ekonomickými zdrojmi alebo sťaženým prístupom k verejným službám.

Hoci národné a európske klimatické a environmentálne rámce udávajú strategický smer, pretrvávajú nedostatky v ich implementácii, transparentnosti a v účasti verejnosti na rozhodovacích procesoch. Prístup k včasným informáciám, zmysluplným konzultáciám a účinným nápravným prostriedkom v environmentálnych záležitostiach je v jednotlivých regiónoch nejednotný. Organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace v oblasti ochrany životného prostredia a klímy často čelia obmedzeným kapacitám, finančnej nestabilite a sťaženému prístupu k platformám pre politický dialóg.

Prechod na nízkouhlíkové a environmentálne udržateľné hospodárstvo prináša aj sociálne a ekonomické obavy. Komunity závislé od priemyslu s vysokou produkciou emisií alebo komunity v environmentálne zaťažených oblastiach môžu pociťovať neistotu, ekonomickú zraniteľnosť a zníženú dôveru vo verejné inštitúcie. Bez inkluzívnych a participatívnych prístupov riskujú klimatické politiky prehlbovanie existujúcich sociálnych nerovností.

Marginalizovaní ľudia a komunity môžu byť neúmerne vystavení environmentálnym rizikám, pričom majú obmedzené možnosti ovplyvňovať environmentálne politiky alebo profitovať z opatrení zelenej transformácie. Spolupráca medzi občianskou spoločnosťou, verejnou správou, súkromným sektorom a miestnymi komunitami zostáva nerovnomerná a vyžaduje si posilnenie, aby sa zabezpečila vyvážená a sociálne spravodlivá transformácia.

Riešenie týchto potrieb si vyžaduje zlepšenie prístupu k environmentálnym právam, posilnenie občianskej angažovanosti v správe životného prostredia a zabezpečenie toho, aby úsilie v oblasti klímy a ochrany prostredia prispievalo k sociálnej súdržnosti a rovnosti príležitostí.

Očakávané výsledky:

- Organizácie občianskej spoločnosti pracujúce v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a spravodlivej transformácie budú silnejšie, odolnejšie a budú mať lepšiu pozíciu na zapájanie sa do správy životného prostredia a politického dialógu.

- Verejné inštitúcie a relevantní aktéri budú preukazovať vyššiu mieru transparentnosti, zodpovednosti a vnímavosti v rozhodovacích procesoch súvisiacich so životným prostredím a klímou.
- Komunity, vrátane ľudí zažívajúcich marginalizáciu alebo žijúcich v environmentálne zaťažených oblastiach, získajú lepšie možnosti zmysluplne sa podieľať na environmentálnom rozhodovaní a ovplyvňovať politiky, ktoré majú dopad na ich životné podmienky.
- Zvýši sa povedomie o environmentálnych právach, klimatických rizikách a sociálnych dôsledkoch zelenej transformácie, čo prispeje k informovanejšej verejnej diskusii.
- Opatrenia v oblasti klímy a ochrany životného prostredia budú vo zvýšenej miere odrážať princípy sociálnej spravodlivosti, rovnosti príležitostí a dlhodobej udržateľnosti.

Cieľové skupiny projektu:

- individuálni aktivisti a aktivistky;
- miestne komunity zasiahnuté priemyselnou činnosťou a zmenou klímy;
- miestne občianske iniciatívy a hnutia;
- environmentálne organizácie občianskej spoločnosti;
- tvorcovia politík a verejné inštitúcie;
- aktéri zo súkromného sektora a priemyslu.

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä (nie však výlučne):

- realizácia výskumov a analýz na podporu advokácie a tvorby politík;
- advokačné aktivity presadzujúce konkrétne témy alebo zmeny v politikách;
- účasť na procesoch tvorby politík a rozhodovania;
- občianske vzdelávanie a tréningové aktivity;
- informačné iniciatívy a kampane na zvyšovanie povedomia;
- terénna práca a komunitné organizovanie na podporu občianskeho aktivizmu, dobrovoľníctva a zapájania občanov;
- watchdogové a monitorovacie aktivity súvisiace s tvorbou a implementáciou verejných politík;
- výskum, advokácia a ďalšie aktivity podporujúce dobrú správu vecí verejných, transparentnosť a boj proti korupcii;
- aktivity zamerané na terénny dosah a zastupovanie marginalizovaných cieľových skupín;
- budovanie kapacít pre organizácie občianskej spoločnosti;
- vytváranie partnerstiev medzi organizáciami občianskej spoločnosti a aktérmi z verejného a súkromného sektora.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov:

Kód indikátora	Indikátory
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
ALL-013	Odhadovaný počet osôb aktívne zapojených do advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-003	Počet prípadov, keď verejné inštitúcie uznali príspevky organizácií občianskej spoločnosti v rámci politických iniciatív zameraných na ľudské práva
CIV-015	Počet výstupov verejnej advokácie realizovaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti

CIV-005	Počet konzultácií s verejnou inštitúciou sprostredkovaných organizáciami občianskej spoločnosti
ALL-012	Počet realizovaných advokačných a/alebo informačno-osvetových kampaní
CIV-018	Počet strategických súdnych prípadov zameraných na klimatické opatrenia a ochranu životného prostredia, podaných podporenými organizáciami občianskej spoločnosti

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia".

2.5 TÉMA 3: Posilnené organizácie občianskej spoločnosti podporujúce demokraciu, právny štát a ľudské práva

Organizácie občianskej spoločnosti na Slovensku čelia dlhodobému podfinancovaniu, obmedzenému prístupu k zdrojom a v posledných rokoch aj rastúcemu verejnému a politickému spochybňovaniu ich legitímnosti a úlohy v spoločnosti. Tieto faktory oslabujú ich schopnosť systematicky podporovať demokraciu, právny štát a ľudské práva.

Táto téma preto podporuje rozvoj vnútorných kapacít, organizačnej odolnosti a strategickej dlhodobej orientácie organizácií občianskej spoločnosti, ako aj vytváranie priaznivého prostredia, v ktorom môžu pôsobiť slobodne a efektívne. Granty umožnia organizáciám budovať stabilné tímy, udržateľné prevádzkové modely, posilňovať ich stratégie a zabezpečovať partnerstvá s ďalšími aktérmi. Posilnené organizácie sa tak stanú silnejším hlasom občianskej spoločnosti a spoľahlivými partnermi v demokratických procesoch.

Výstup 3.2: Podporované priaznivé prostredie pre fungovanie občianskej spoločnosti

Zodpovedný správca: Nadácia Ekopolis

Finančná alokácia: 330 000 EUR

Potreby, na ktoré sa zameriavame: Organizácie občianskej spoločnosti na Slovensku pôsobia v čoraz komplexnejšom a miestami reštriktívnom prostredí. Dôvera verejnosti v inštitúcie a demokratických aktérov klesla, polarizácia sa zintenzívnila a organizácie pracujúce v oblasti ľudských práv, boja proti korupcii, inklúzie, rodovej rovnosti, ochrany životného prostredia a ďalších témach verejného záujmu čelia útokom na svoju reputáciu, dezinformačným kampaniam a politickému tlaku.

Právny a regulačný rámec upravujúci fungovanie občianskej spoločnosti si vyžaduje stabilitu, transparentnosť a predvídateľnosť. Administratívna záťaž, vyvíjajúce sa požiadavky na vykazovanie a neistota v mechanizmoch verejného financovania však môžu obmedzovať udržateľnosť a schopnosť dlhodobého plánovania organizácií, najmä menších a miestnych iniciatív pôsobiacich mimo hlavných mestských centier.

Finančná udržateľnosť zostáva významnou výzvou. Mnohé organizácie sa spoliehajú na krátkodobé projektové financovanie, čo obmedzuje ich schopnosť investovať do organizačného rozvoja, udržania zamestnancov, strategického plánovania a systémov vnútornej správy. Organizácie pracujúce v citlivých

tematických oblastiach alebo s marginalizovanými skupinami môžu čeliť ďalším prekážkam pri prístupe k rôznym zdrojom financovania.

Nedostatky v kapacitách pretrvávajú v oblastiach, ako sú strategická komunikácia, digitálna bezpečnosť, finančné riadenie, advokačné zručnosti, budovanie koalícií a riadenie rizík. Spolupráca a koordinácia v rámci sektora občianskej spoločnosti je zároveň nerovnomerná, čo limituje spoločné reakcie na vznikajúce hrozby pre demokratické hodnoty a občiansky priestor.

Riešenie týchto potrieb si vyžaduje posilnenie štrukturálnych podmienok, v ktorých občianska spoločnosť pôsobí, zvyšovanie organizačnej odolnosti a udržateľnosti a ochranu prostredia, v ktorom môžu organizácie fungovať nezávisle, transparentne a efektívne v súlade s demokratickými princípmi a právnym štátom.

Očakávané výsledky: Očakáva sa, že projekty podporené v rámci tohto výstupu prispejú k silnejšiemu, udržateľnejšiemu a bezpečnejšiemu prostrediu pre fungovanie organizácií občianskej spoločnosti na Slovensku.

V dôsledku poskytnutej podpory sa očakáva, že:

- Organizácie občianskej spoločnosti preukážu vyššiu mieru organizačnej odolnosti, udržateľnosti a strategických kapacít, vrátane oblastí správy a riadenia, finančného manažmentu, komunikácie a riadenia rizík.
- Posilní sa spolupráca, koordinácia a vzájomná podpora v rámci sektora občianskej spoločnosti, čo prispeje k ucelenejším a kolektívnym reakciám na vznikajúce výzvy.
- Zvýši sa povedomie verejnosti o úlohe a legitimite občianskej spoločnosti v demokratickej správe vecí verejných, čo prispeje k lepšej dôvere a porozumeniu medzi organizáciami a širšou verejnosťou.
- Právne, regulačné alebo administratívne rámce ovplyvňujúce občiansku spoločnosť budú transparentnejšie, predvídateľnejšie a priaznivejšie pre nezávislé občianske aktivity.
- Organizácie občianskej spoločnosti, vrátane tých, ktoré pracujú v citlivých tematických oblastiach alebo s marginalizovanými ľuďmi, budú lepšie chránené pred neprimeraným tlakom, dezinformáciami a útokmi na ich povesť.

Cieľové skupiny projektu:

- advokačné organizácie,
- obhajcovia ľudských práv,
- organizácie zamerané na rozvoj infraštruktúry občianskej spoločnosti vrátane sietí, platforiem a strešných organizácií.

Sekundárne cieľové skupiny:

- verejní činitelia a inštitúcie na všetkých úrovniach,
- akademické inštitúcie a médiá ako kľúčoví partneri.

Relevantné aktivity zahŕňajú najmä (nie však výlučne):

- realizácia výskumov a analýz na podporu advokácie a tvorby politík;

- advokačné aktivity presadzujúce konkrétne ciele alebo zmeny v politikách;
- účasť organizácií občianskej spoločnosti na procesoch tvorby politík a rozhodovania;
- aktivity zamerané na budovanie kapacít organizácií;
- budovanie sietí a spolupráce v rámci sektora občianskej spoločnosti;
- partnerstvá medzi organizáciami občianskej spoločnosti a aktérmi z verejného alebo súkromného sektora;
- podpora medzikultúrneho dialógu;
- mentoring a podpora organizačného rozvoja;
- európska a cezhraničná spolupráca;
- politické dialógy a konzultácie so zainteresovanými stranami s cieľom zlepšiť právny rámec pre občiansku spoločnosť;
- posilňovanie platforiem a asociácií organizácií občianskej spoločnosti;
- optimalizácia existujúcich darcovských platforiem a vývoj nových, používateľsky jednoduchých nástrojov na zlepšenie prístupu organizácií k financovaniu.

Indikátory: V každom projekte sa dôrazne odporúča používať aspoň jeden z týchto indikátorov**:**

Kód indikátora	Indikátory
CIV-004	Počet organizácií občianskej spoločnosti zapojených do konzultácií s verejnou inštitúciou
CIV-028	Počet podporených členských organizácií
CIV-029	Počet členských organizácií združených v podporených členských sieťach
CIV-001	Počet zákonov alebo národných politík vypracovaných alebo revidovaných s účasťou občianskej spoločnosti
CIV-035	Počet podporených organizácií občianskej spoločnosti so zlepšenou organizačnou kapacitou

Podrobné vysvetlenie indikátorov a spôsob ich merania nájdete v Prílohe č.1 k Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu v programe EEA Civil Society Fund s názvom „Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund Slovakia“.

3. OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA A PARTNERI

3.1 Oprávnení žiadatelia

Všetci oprávnení žiadatelia musia dodržiavať základné hodnoty, ako je rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv, vrátane práv osôb patriacich k menšinám, a dodržiavať základné práva a povinnosti zakotvené v príslušných právnych nástrojoch a normách.

Žiadateľ je subjekt zodpovedný za celkové iniciovanie, prípravu a realizáciu projektu. Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú registrované na Slovensku a spĺňajú nasledujúcu všeobecnú definíciu:

> *Nezisková organizácia na dobrovoľných základoch s nekomerčným účelom, nezávislá od miestnej, regionálnej a ústrednej samosprávy, verejných subjektov, politických strán a obchodných organizácií. Náboženské inštitúcie a politické strany, sociálni partneri alebo družstvá rozdeľujúce zisk nie sú oprávnenými žiadateľmi.*

Oprávnení žiadatelia musia spĺňať nasledujúce všeobecné podmienky:

- Sú neziskové organizácie, ktoré neboli založené ani nepôsobia s cieľom dosahovať zisk. Môžu síce generovať príjmy, vyplácať zamestnancov, ale nerozdeľujú zisky svojim členom ani riadiacim orgánom. Ak sa venujú činnostiam generujúcim príjmy, tieto činnosti nepredstavujú účel neziskovej organizácie, ale sú prostriedkom na podporu jej poslania a hodnôt.
- Majú členov, ktorí nemajú žiadny priamy komerčný záujem na výsledkoch práce organizácie alebo jej komerčných činnostiach, a organizácia nesleduje komerčné alebo profesijné záujmy svojich členov. Táto definícia preto vylučuje obchodné komory a profesijné združenia, ktorých cieľom a účelom je podporovať výlučne špecifické záujmy svojich členov.
- Sú dobrovoľnej povahy, založené skupinami alebo jednotlivcami a v prípade, že organizácia funguje na členskom princípe, členstvo nie je povinné pre žiadnu skupinu ani jednotlivca.
- Žiadateľ musí súhlasiť s princípmi a postupmi Politiky ochrany práv zraniteľných osôb a detí programu EEA Civil Society Fund Slovakia a zaviazať sa k ich dodržiavaniu podpisom Čestného vyhlásenia pri predkladaní žiadosti.

Oprávnený žiadateľ je organizácia registrovaná v SR v jednej z nasledovných kategórií:

a. občianske združenie podľa Zákona č. 83/1990 Z. z. o združovaní občanov;
b. nadácia podľa Zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách;
c. nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby podľa Zákona č. 213/1997 Z. z.
d. neinvestičný fond podľa Zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch;
e. nezisková organizácia registrovaná podľa Zákona č. 116/85 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom;
f. združenie právnických osôb podľa zákona č. 40/1964 Zb.
g. Slovenský Červený kríž podľa zákona 460/2007 Z. z. o Slovenskom Červenom kríži.

Náboženské inštitúcie a politické strany, sociálni partneri, družstvá rozdeľujúce zisk alebo neformálne skupiny nie sú oprávnenými žiadateľmi. Nábožensky orientované organizácie sú oprávnené, ak spĺňajú vyššie uvedené princípy a legislatívne predpoklady a ak financované činnosti priamo ani nepriamo nepodporujú náboženskú doktrínu, misiu alebo propagáciu konkrétneho náboženstva.

3.2 Oprávnení projektoví partneri

Všetci oprávnení partneri musia dodržiavať základné hodnoty, ako je rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv, vrátane práv osôb patriacich k menšinám, a dodržiavať základné práva a povinnosti zakotvené v príslušných právnych nástrojoch a normách.
Žiadateľ môže predložiť žiadosť o projekt individuálne alebo spoločne s partnerskými organizáciami, ktoré zdieľajú hospodárske a sociálne ciele žiadateľa, ktoré sa majú projektom dosiahnuť. Správca fondu odporúča zapojiť maximálne dve partnerské organizácie, aby sa zabezpečila efektívna koordinácia a zmysluplná spolupráca.

Pokiaľ nie je výslovne uvedené inak, oprávnenými partnermi projektu sú:

- Akákoľvek verejná alebo súkromná organizácia, komerčná alebo nekomerčná, ako aj organizácie občianskej spoločnosti, založené ako právnické osoby v donorských štátoch[9], prijímateľských štátoch[10] alebo na Ukrajine;
- Medzinárodná organizácia alebo jej orgány či agentúry;
- Komerčný subjekt sa môže zúčastniť ako oprávnený partner, nemôže však získať finančnú podporu z programu.
- Subjekty registrované ako „sociálne podniky" (v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch) sú oprávnené zúčastňovať sa ako partneri projektu s finančnou podporou z programu.
- Neformálne, ad hoc a svojpomocné organizácie (vrátane organizácií zdola – *„grassroots"*), ktoré nie sú registrovanými právnickými osobami (ďalej len „neformálne skupiny"). Neformálne skupiny sa považujú za oprávnených partnerov projektu za predpokladu, že:
    - ich členovia majú trvalý alebo prechodný pobyt buď v darcovských štátoch, prijímajúcich štátoch, alebo v krajine mimo Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorá má spoločnú hranicu so Slovenskom;
    - nie sú založené ani nepôsobia s cieľom osobného zisku;
    - členstvo v skupine je dobrovoľné a nediskriminačné;
    - ich účel je v súlade s cieľom EEA Civil Society Fund;
    - sú nezávislé od miestnych, regionálnych a národných vládnych a iných verejných orgánov, ako aj od politických strán, náboženských inštitúcií a komerčných organizácií; a
    - sú zastúpené jednou osobou s trvalým pobytom na Slovensku, ktorá podpisuje partnerskú dohodu v mene skupiny. Neformálna skupina nemôže byť priamym príjemcom grantu na projekt.

Projektové partnerstvo sa nesmie zamieňať so subdodávateľstvom. Projektoví partneri majú vždy spoločný ekonomický alebo sociálny cieľ prostredníctvom realizácie projektu a aktívne sa podieľajú na realizácii projektu a účinne k nej prispievajú. Na rozdiel od toho, subdodávateľstvo je zamerané na jeden alebo viacero konkrétnych výstupov, napr. služby alebo vybavenie na realizáciu konkrétnej činnosti v rámci projektu. Subdodávateľstvo sa vždy vykonáva na základe príslušnej zmluvy o poskytovaní služieb alebo kúpnej zmluvy[11].

4. PODMIENKY PROJEKTU

Podrobné pravidlá pre projekty sú uvedené v **Príručke pre žiadateľa a príjemcu**.

Trvanie projektu	12 – 24 mesiacov
Výška grantu na projekt	50 000 – 70 000 EUR Ak žiadateľ predloží projekt v partnerstve s organizáciou z jednej z darcovských krajín (Island, Lichtenštajnsko alebo Nórsko), maximálna výška grantu sa môže zvýšiť na 80 000 EUR, za predpokladu, že dodatočné

[9] Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.
[10] Bulharsko, Chorvátsko, Česko, Cyprus, Estónsko, Grécko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko.
[11] Podrobnejšie informácie o subdodávkach nájdete v Príručke pre žiadateľa a príjemcu.

	finančné prostriedky budú použité výlučne na činnosti priamo súvisiace s účasťou partnera z donorskej krajiny.
Predpokladaný začiatok realizácie projektu	október 2026
Konečný termín oprávnenosti výdavkov (v závislosti od začiatku realizácie projektu)	najneskôr 30.04.2031

4.1 Spolufinancovanie

Projekt je financovaný 100 % z grantu, nevyžaduje sa spolufinancovanie.

4.2 Oprávnené výdavky

Oprávnenosť výdavkov sa riadi Príručkou k oprávnenosti výdavkov, ktorá stanovuje platné pravidlá pre formy grantov, kategórie oprávnených nákladov a všetky relevantné zjednodušené možnosti vykazovania nákladov definované v projektovej zmluve a dokumentácii k výzve.

Žiadatelia sú povinní vypracovať a predložiť projektový rozpočet priamo v rámci systému e-grant. Systém poskytuje štruktúrované rozpočtové tabuľky a vložené pokyny na ich vyplnenie; samostatná šablóna rozpočtu na stiahnutie sa neposkytuje. Schválenie predloženého rozpočtu samo o sebe nepredstavuje potvrdenie oprávnenosti nákladov.

Podrobnejšie informácie sú uvedené v **Príručke pre žiadateľa o grant a príjemcu** a v **Príručke k oprávnenosti výdavkov**.

4.3 Vyplácanie grantu

Grant bude vyplácaný v eurách (€), v platbách stanovených v zmluve o projekte:

Typ platby	Limity	Podmienky
Zálohová platba	20% - 30% z celkového projektového rozpočtu	Vyplatené po podpísaní zmluvy o projekte (do 10 pracovných dní po podpise); určené na pokrytie prvých 6 mesiacov činností.
Priebežná platba	do 55% z celkového projektového rozpočtu	Vyplatené po schválení polročnej priebežnej správy (do 10 pracovných dní po schválení). Vzhľadom na to, že projektové granty sa realizujú v období max. 24 mesiacov, priebežné platby sú zvyčajne vyplácané približne v 8., 14. a 20. mesiaci implementácie.
Záverečná platba (zádržná)	15% - 20% z celkového projektového rozpočtu	Vyplatené po schválení záverečnej správy (do 10 pracovných dní po schválení).

Ďalšie informácie o platbách nájdete v **„Príručke k oprávnenosti výdavkov“.**

4.4 Ďalšie podmienky

- Program a všetky jeho aktivity **nepodporujú poskytovanie sociálnych a obdobných služieb**, pokiaľ poskytovanie sociálnych služieb priamo neprispieva k posilneniu advokácie, účasti komunity a/alebo občianskej angažovanosti.
- Organizácie uchádzajúce sa o podporu v programe EEA Civil Society Fund na Slovensku sú povinné zaviazať sa k dodržiavaniu princípov a požiadaviek stanovených **v Politike ochrany práv zraniteľných osôb a detí**. Žiadateľ svoj záväzok potvrdí oboznámením sa s Politikou pri predložení Žiadosti. Príjemcovia podpory budú k dodržiavaniu Politiky zaviazaní zmluvne.

5. ADMINISTRATÍVNE KRITÉRIÁ, KRITÉRIÁ OPRÁVNENOSTI A KRITÉRIÁ VÝBERU

5.1 Administratívne kritériá a kritériá oprávnenosti

Dodržanie administratívnych požiadaviek sa kontroluje na základe nasledujúcich kritérií:

- Dodržanie termínu na podanie žiadosti uvedeného na titulnej strane a v kapitole 7 tohto textu výzvy. Žiadosti nemožno podávať po termíne.
- Žiadosti sa podávajú elektronicky prostredníctvom systému e-grant v slovenskom jazyku podľa kapitoly 7 tohto textu výzvy.
- Žiadosti obsahujú všetky relevantné podklady a prílohy podľa kapitoly 6 a prílohy 1 tohto textu výzvy.
- Trvanie projektu je v súlade s informáciami uvedenými v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí – viď bod 5.2 nižšie o období realizácie projektu.
- Požadovaná suma je v súlade s informáciami uvedenými v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí – viď bod 4 o financovaní projektu a oprávnenosti výdavkov.

Žiadosti o grant, ktoré nespĺňajú všetky tieto kritériá, môžu byť zamietnuté a v takom prípade nebudú ďalej posudzované.

Správca fondu môže od žiadateľa vyžiadať dodatočné informácie/dokumenty, aby mohol posúdiť splnenie administratívnych kritérií a kritérií oprávnenosti. Žiadateľovi bude poskytnutých 5 pracovných dní na dodanie chýbajúcich dokumentov.

5.1.1 Odvolania

Správca fondu informuje žiadateľov o schválení/zamietnutí žiadosti e-mailom do 5 pracovných dní od rozhodnutia príslušnej správnej rady.

Žiadatelia, ktorých žiadosti boli zamietnuté z dôvodu nesplnenia administratívnych alebo oprávnených kritérií, budú informovaní o dôvodoch zamietnutia a majú 10 pracovných dní na podanie odvolania proti rozhodnutiu, počítaných odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia.

Odvolania sa musia podávať prostredníctvom systému e-grant a musia jasne vysvetľovať dôvody na opätovné posúdenie na základe procesných alebo vecnej chyby. Odvolania posudzuje riadiaci výbor v konzultácii s programovým manažérom príslušnej výzvy do 15 pracovných dní od ich doručenia. Riadiaci výbor môže pôvodné rozhodnutie potvrdiť alebo zrušiť. Výsledok odvolania je konečný a žiadateľovi sa oznámi prostredníctvom systému e-grant.

Programoví manažéri tiež zabezpečia, aby bol zoznam podporených a zamietnutých projektov v príslušnej výzve uverejnený na webovej stránke programu do 10 pracovných dní po tom, ako správna rada vydá svoje rozhodnutie.

5.2 Výberový proces a kritériá hodnotenia

Všetky žiadosti budú posudzované podľa nasledujúcich krokov a kritérií.

Žiadosti, ktoré spĺňajú administratívne kritériá a kritériá oprávnenosti uvedené v kapitolách 5.1 a 5.2 tejto výzvy, posúdia najmenej dvaja nestranní odborníci vymenovaní správcom fondu. Najmenej jeden odborník musí byť nezávislý od správcu fondu.

5.2.1 Hodnotiaca škála

Odborníci budú nezávisle hodnotiť žiadosť o projekt podľa výberových kritérií uvedených v tabuľke nižšie. Výberové kritériá sú rozdelené do sekcií a podsekcií. Každá podsekcia má pridelené skóre. Žiadosť môže získať celkové skóre maximálne 100 bodov. **Ďalšie usmernenia týkajúce sa požiadaviek na každé kritérium sú uvedené v Prílohe č. 3 k tejto výzve.**

Skupina kritérií Kritérium	Maximálny počet bodov
1. Relevantnosť, účelnosť, pridaná hodnota a participatívny rozmer	**30**
1.1 Relevantnosť projektu vo vzťahu k zameraniu výzvy, súlad so zvoleným Výsledkom (Outcome) a Výstupom (Output) a jasnosť analýzy problému	12
1.2 Porozumenie potrebám priamych a nepriamych cieľových skupín a primeranosť navrhovaného riešenia	8
1.3 Kvalita a hĺbka participatívnych prístupov zahŕňajúcich relevantné cieľové skupiny do dizajnu, implementácie a/alebo hodnotenia projektu	5
1.4. Očakávaný dopad a udržateľnosť výsledkov projektu, vrátane potenciálu pre dlhodobú systémovú zmenu alebo posilnenie práv	5
2. Prístup k implementácii projektu a kvalita partnerstva	**30**
2.1 Primeranosť, realizovateľnosť, koherentnosť a vnútorná logika plánovaných aktivít vo vzťahu k definovaným výsledkom, vrátane analýzy rizík a opatrení na ich zmiernenie	20
2.2 Kvalita a realizovateľnosť opatrení v oblasti komunikácie a zviditeľnenia	5
2.3 Kvalita partnerstva s projektovým partnerom z Islandu, Lichtenštajnska a/alebo Nórska, vrátane jasnosti úloh, pridanej hodnoty, aktívneho zapojenia a vecnej spolupráce (ak je relevantné)	5
3. Hodnota za peniaze – rozpočet a nákladová efektívnosť	**20**
3.1 Nákladová účinnosť a primeranosť navrhovaných výdavkov, vrátane proporcionality nákladov na manažment a koordináciu	10
3.2 Súlad medzi rozpočtom a navrhovanými aktivitami a efektívna alokácia zdrojov	10
4. Profil, kapacita a skúsenosti žiadateľa (a partnera)	**20**
4.1 Súlad činnosti žiadateľa (a partnera) so spoločnými hodnotami a princípmi programu EEA Civil Society Fund	10
4.2 Organizačná a odborná kompetencia, systémy riadenia a kapacita na implementáciu projektu	5
4.3. Sídlo žiadateľa a realizácia projektu sa nachádza mimo Bratislavského samosprávneho kraja (NUTS 3 / SK010)	5
Spolu body	**100**

Aby projekt mohol získať finančné prostriedky, musí dosiahnuť **minimálne 85 bodov**. Dosiahnutie uvedeného počtu bodov však automaticky nezaručuje, že projekt získa finančné prostriedky. Projekty, ktoré v niektorej z podkategórií získajú 0 bodov, môžu byť zamietnuté.

5.2.2 Orientačný časový harmonogram výberu projektov [12]

Vyhlásenie výzvy	26.03.2026
Prijímanie žiadostí	31.05.2026, 23:59 SEČ
Administratívna kontrola / kontrola oprávnenosti	Správca fondu vykoná kontrolu administratívnej správnosti, vrátane doplnenia chýbajúcej dokumentácie a pridelenia žiadostí dvom hodnotiteľom (do 10 pracovných dní).
Odborné posúdenie a hodnotenie	Odborné posúdenie a hodnotenie oprávnených žiadostí 2–3 externými hodnotiteľmi, následne konsolidácia výsledkov, príprava poradia projektov a podkladov pre rozhodovanie a ukončenie interných schvaľovacích postupov vedúcich k finálnemu rozhodnutiu o poskytnutí financovania (do 50 pracovných dní).
Zverejnenie výsledkov	Správca fondu zverejní výsledky hodnotenia, informuje žiadateľov o schválení alebo zamietnutí žiadosti a zašle návrhy zmlúv úspešným žiadateľom (do 5 pracovných dní). Zverejnenie zoznamu podporených projektov na webovej stránke programu.
Predpokladaný začiatok realizácie projektov	október 2026

6. POVINNÉ PRÍLOHY

Ak sa projekt bude realizovať v partnerstve, ako sprievodný dokument k žiadosti sa predloží prehlásenie o partnerstve (predbežnú dohodu) medzi príjemcom projektu a každým z jeho partnerov.

Podpisom **prehlásenia o partnerstve** žiadateľ a projektový partner spoločne vyhlasujú, že boli **v dostatočnom rozsahu oboznámení** s podmienkami a povinnosťami, ktoré im vzniknú v súvislosti s realizáciou projektu v prípade, že projektu bude poskytnutá finančná podpora.

Tieto podmienky zahŕňajú najmä:

- ustanovenia o úlohách a zodpovednostiach strán;
- ustanovenia o finančných dojednaniach medzi stranami vrátane, ale nie výlučne, povinností finančného výkazníctva, prostriedkov na preukázanie výdavkov, platobných tokov a výdavkov, za ktoré môžu byť projektoví partneri preplatení z rozpočtu projektu;
- pravidlá výmeny mien pre takéto výdavky a preplatenie;
- ustanovenia o formách grantov na všetky náklady v projekte a spôsobe ich výpočtu;
- požiadavky na predloženie dokladu o výdavkoch a/alebo dokladu o splnení podmienok, ak sa používajú jednotkové náklady alebo jednorazové sumy;
- ustanovenia o auditoch projektu;
- podrobný rozpočet, ktorý predpokladá flexibilné pravidlá pre presuny medzi rozpočtovými položkami;

[12] V prípade veľkého množstva podaných žiadostí bude časový harmonogram upravený tak, aby sa finálne rozhodnutie čo najviac blížilo stanoveným lehotám, ale aby bola zároveň zabezpečená čo najvyššia kvalita posudzovania predložených žiadostí.

- ustanovenia o riešení sporov.

Ak je jednou zo strán dohody subjekt z darcovských štátov alebo medzinárodná organizácia, jej orgán alebo agentúra, partnerská dohoda musí byť v anglickom jazyku a musí byť pripravená podľa dostupného vzoru.

Okrem toho musí príjemca projektu do svojej žiadosti zahrnúť nasledovné:

- Stanovy zahraničných partnerov – ak nie sú voľne dostupné online (ak je to relevantné)
- Príloha k výpočtu hodinovej sadzby (ak je to relevantné)

Tieto dokumenty sú uvedené v online žiadosti a musia byť nahrané ako prílohy v rámci systému e-grant. Samostatné podania nebudú akceptované.

7. PODÁVANIE ŽIADOSTI

7.1 Podávanie žiadosti

Žiadosti je potrebné podať elektronicky prostredníctvom systému e-grant. O dodržaní termínu rozhoduje dátum a čas prijatia, ktorý systém automaticky zaznamená. **Posudzované budú len žiadosti podané cez tento systém; žiadosti zaslané e-mailom alebo poštou nebude možné akceptovať.**
Žiadateľom odporúčame včas sa oboznámiť s používaním systému e-grant. V prípade technických problémov je k dispozícii podpora na adrese podpora@egrant.sk.
Výzva je otvorená na predkladanie žiadostí do **31. 05. 2026 do 23:59 SEČ**. Po uplynutí tohto termínu nebude možné v rámci prvej výzvy prijímať ďalšie žiadosti. V prípade záujmu odporúčame priebežne sledovať Program, keďže je plánované vyhlásenie druhej výzvy na projektové granty.

7.2 Podpora pre žiadateľov a často kladené otázky (FAQ)

Správca fondu dbá na rovnaké podmienky pre všetkých žiadateľov, preto priebežne zverejňuje dôležité informácie a odpovede na webe programu. Odporúčame vám pravidelne sledovať sekciu **Často kladené otázky (FAQ)**. Ak tam nenájdete odpoveď na váš dopyt, môžete využiť nasledujúce formy podpory:

- **Informačné webináre a stretnutia:** Správca fondu spolu s konzorčnými partnermi budú organizovať online stretnutia, kde vysvetlia priority financovania, ako správne vyplniť formuláre a ako prebieha celý životný cyklus projektu. Termíny stretnutí budú včas zverejnené na webe programu.
- **Telefonické konzultácie:** Vaše otázky radi zodpovieme telefonicky každú stredu v čase od 9:00 do 15:00 (kontakty nájdete v príslušnej sekcii).
- **Písomné otázky:** Svoje dopyty môžete posielať e-mailom alebo cez webovú sekciu FAQ. Odpovede zo všetkých stretnutí a konzultácií budú priebežne dopĺňané do prehľadnej sekcie FAQ na stránke programu EEA CSF Slovakia.

Dôležité upozornenie k termínom:
Keďže ide o priebežne otvorenú výzvu, otázky nám môžete posielať kedykoľvek. Ak však potrebujete odpoveď do konkrétneho termínu uzávierky, otázku musíte zaslať **najneskôr 5 pracovných dní pred ním**. Pri neskoršom zaslaní vám odpovieme až v rámci prípravy na ďalšie hodnotiace kolo.

Sťažnosti

Akékoľvek sťažnosti týkajúce sa tejto výzvy je možné zaslať e-mailom na adresu **staznosti@eea-csf.sk** alebo prostredníctvom odkazu „sťažnosti“ na stránke www.eea-csf.sk. Žiadatelia by mali postupovať podľa postupu uvedeného nižšie:

1. Podávanie a spracovanie (Správca programu)

Fáza	Úkon
Podanie	Sťažnosti sa podávajú priamo **Komisii pre sťažnosti** prostredníctvom webového odkazu alebo e-mailu.
Evidencia	Zodpovedný programový manažér bezodkladne zaeviduje sťažnosť do databázy programu.
Posúdenie	Komisia pre sťažnosti preskúma podanie a prijme uznesenie do **10 pracovných dní**.
Oznámenie	Riaditeľ programu informuje programového manažéra o uznesení a ten následne písomne informuje sťažovateľa do **5 pracovných dní**.

Celková lehota: Sťažovateľ dostane písomnú odpoveď do **20 pracovných dní**.

2. Sťažnosti adresované FMO

Sťažnosti je možné podať aj v anglickom jazyku **Úradu finančného mechanizmu (FMO)**.

- **Postup:** FMO nepodlieha procesu opísanému v tabuľke vyššie.
- **Dôvernosť:** Sťažnosti zaslané FMO sú zdieľané so Správcom programu **iba v prípade, ak si to sťažovateľ želá**.

8. KONTAKT

Web CSF – Slovakia: EEA CSF Slovakia / www.eea-csf.sk

Správca fondu
Nadácia Ekopolis
Komenského 21, 974 01 Banská Bystrica
Tel.: +421 48 470 1092
www.ekopolis.sk
Riaditeľ: Peter Medveď, medved@eea-csf.sk
Finančná manažérka: Lívia Haringová, haringova@eea-csf.sk
Programová manažérka: Veronika Záhradníková, zahradnikova@eea-csf.sk
Finančná kontrolórka: Jarmila Bibová, bibova@eea-csf.sk

Partner konzorcia
Nadácia otvorenej spoločnosti - Bratislava
Baštová 5, 811 03 Bratislava
Tel.: +421 948 681 150
www.osf.sk
Programová manažérka: Viktória Németh Križanová, krizanova@eea-csf.sk
Finančný kontrolór: Martin Mlynek, mlynek@eea-csf.sk

Partner konzorcia
Karpatská nadácia
Letná 27, 040 01 Košice
E-mail: info@karpatskanadacia.sk
Tel.: +421 948 506 118
www.karpatskanadacia.sk
Programová manažérka: Nora Čéplőová, ceploova@eea-csf.sk
Finančná kontrolórka: Zuzana Némethová, nemethova@eea-csf.sk

Telefonické konzultácie sú možné vždy v stredu v čase 09:00 – 15:00 na uvedených telefónnych číslach.

PRÍLOHA 1: KONTROLNÝ ZOZNAM PRE ŽIADATEĽOV

Administratívne kritériá	
Termín podania žiadosti: Dodržanie termínu uvedeného na titulnej strane a v kapitole č.7 textu výzvy.	
Spôsob a jazyk podania žiadosti: Žiadosti musia byť podané elektronicky prostredníctvom systému e-grant v slovenskom jazyku.	
Požadované dokumenty: Žiadosti musia obsahovať všetky povinné prílohy a relevantné podporné dokumenty podľa kapitoly č. 6 a prílohy č.1 tejto výzvy.	
Trvanie projektu: Trvanie projektu musí byť v súlade s informáciami uvedenými v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí (pozri kapitolu 4 tejto výzvy).	
Požadovaná suma: Musí byť v súlade s informáciami uvedenými v príslušnej výzve (pozri kapitolu 4 tejto výzvy).	
Kritériá oprávnenosti	
Oprávnenosť žiadateľa: Pozri kapitolu 3 o oprávnených žiadateľoch a partneroch.	

Finančné a časové limity: Požadovaná výška grantu, ako aj navrhované obdobie realizácie projektu musia byť v rámci povolených limitov uvedených vo výzve.	
PODPORNÉ DOKUMENTY a PRÍLOHY	
• Prehlásenie o partnerstve / predbežná dohoda (ak je to relevantné) • Stanovy zahraničných partnerov, ak nie sú voľne dostupné online (ak je to relevantné) • Príloha k výpočtu hodinovej sadzby (ak je to relevantné)	

PRÍLOHA 2: RELEVANTNÉ PRÍRUČKY

- **Príručka pre žiadateľa o grant a príjemcu programu EEA Civil Society Fund** (ďalej len „Príručka“) poskytuje komplexné informácie o programe, jeho cieľoch a očakávaných výsledkoch, dopadoch a výstupoch, ako aj o pravidlách a postupoch týkajúcich sa predkladania, hodnotenia, implementácie a financovania projektov. Slúži ako praktický návod pre žiadateľov aj pre projektových partnerov.
- **Príloha 1:** Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund na Slovensku. Tento dokument je dostupný iba v slovenskom jazyku ako *Príloha 1: Knižnica indikátorov EEA Civil Society Fund na Slovensku*. **Príloha 2:** Riadenie orientované na výsledky pre EEA Civil Society Fund na Slovensku.
- **Príručka k oprávnenosti výdavkov pre EEA Civil Society Fund** – definuje princípy, pravidlá a kritériá určujúce oprávnenosť nákladov vrátane kategórií oprávnených výdavkov a zjednodušených metód vykazovania výdavkov.
- **Príloha 1:** Výpočet jednotkových nákladov na personálne náklady v rámci zjednodušených možností vykazovania nákladov (SCO).
- **Politika ochrany práv zraniteľných osôb a detí programu EEA Civil Society Fund** na Slovensku.

Všetky uvedené materiály sú dostupné na webovej stránke programu.

PRÍLOHA 3: KRITÉRIÁ HODNOTENIA (DETAIL)

Odborné hodnotenie žiadostí o grant v programe EEA Civil Society Fund Slovakia zabezpečuje objektívne, nezávislé a transparentné posúdenie súladu žiadostí s hodnotiacimi kritériami, pričom výsledkom je ich bodové hodnotenie a zoradenie do poradia ako podklad pre rozhodovanie Výberovej komisie.

Hodnoteniu podliehajú len žiadosti, ktoré splnili administratívne kritériá a kritériá oprávnenosti, pričom každú žiadosť posudzujú minimálne dvaja nezávislí hodnotitelia na základe bodového a slovného hodnotenia; v prípade výrazných rozdielov je zapojený tretí hodnotiteľ.

Výstupy hodnotenia, vrátane odporúčaní k obsahu projektu a rozpočtu, slúžia ako podklad pre rozhodnutie o podpore, pričom projekty s menej ako 85 bodmi nepostupujú ďalej; podrobné pravidlá a postupy odborného hodnotenia sú uvedené **v samostatnej Prílohe č.3**.